

MAGYAR HÉTFO

Megjelenik hétfőn reggel

Szerkesztőség és kiadóhivatal
Budapest,

VIII., Horánszky-utca 20

Telefon: József 338—21
és József 431—93

POLITIKAI HETILAP

FŐSZERKESZTŐ:

HALLER ISTVÁN

SZERKESZTIK:

CSERNÁTONY LÁSZLÓ ÉS MOVIK ZSIGMOND

Egyes szám ára 10 fillér

Előfizetési árak:

Egész évre . . . 6 pengő

Fél évre . . . 3

Egyes szám ára: 10 fillér

Postatakarékpénztári csekk-
számja: 53.817

V. évfolyam.

Budapest, 1929. november 4.

45. szám.

Győzött a hivatalos lista a vármegyei választásokon

A rémlátók

Nyomtalanul eltűnt egy újpesti építkezési vállalkozó

sokszor voltak már okai olyan pániknak, amely súlyos szerencsétlenséget okozott. Az embereknek ez a fajta nem mindig ijedős természete miatt látja a szunyogot elefántnak, hanem akárhányszor csak tetszeleg önmagának a rémüldözésben és mások rémitgetésében. Valahogy hasonlít az ilyen a piromániához, aki nemcsak a lángokban gyönyörködik, hanem a mások lótas-futásában, fejesztésében és a károsultak kétségbeesésében is. Bizonyos szadizmus is van a rémlátók jellemében, mert élvezetet nyújt nekik, hogy mások az általuk korpoltált hír halatára elsápadnak vagy összeborzonganak.

Újpest-Slavia 5:1 (1:1)

Háborúban lecsukják vagy agyonlövik a rémhírterjesztőket, normális időkben kinevetik őket. Ez a két végtel mutatja, hogy a közönség lelkiállapota szerint milyen skálája van a rémlátó által okozható effektusoknak és károknak. Nagyon kell tehát vigyázni annak, akinek a szava a közéletben súlyl bír, hogy állítólag tagadó módon milyen híreszteléseket visz bele a köztudatba. Tudvalevő ugyanis, hogy egy rémhír tagadása nagyon gyakran ugyanaz a hatást váltja ki, mint a rémhír terjesztése, mert igen sokan vannak, akik a rosszat bárkinek is mindig elhiszik, a jót vagy a cáfolatot jóformán soha.

Öngyilkosság okozta a Vadaskertben talált Steirerics Mária halálát

Hogy diktatúráról, az alkotmányos élet felüggesztéséről, a parlamentáris rendszer mellőzéséről bukkantak fel hírek, a magánbeszélgetésekben és gróf Hadik cikke nyomán a sajtóban, az valamit mindenestre mutat. Azt tudniillik, hogy fokozódik a bizalmatlanság és csökken a reménység. Csökken a remény az iránt, hogy a mai súlyos gazdasági helyzetet normális eszközök igénybevételével lehetne megszüntetni, vagy lényegesen javítani. És fokozódik a bizalmatlanság mindazokkal szemben, akiknek a kezében van a hatalom és akiket terhel a kötelesség, hogy a letagadhatatlan bajoknak energikus kézzel véget vessenek. Csak ilyen hangulat mellett találnak hitelt a diktatorikus közbelépésről szóló híresztelések és ilyenkor szokott az történni, hogy ahányan elítélik a diktatúrát, annyian gondolnak arra is, hogy hátha a Mussolini, vagy Primo de Rivera rendszer esetleg gyógyulást hozhatna a gazdasági bajok egy jelentékeny részére. A rendkívüli utak keresése mindig olyankor történik, amikor a rendes eszközök, berendezkedések nem hozzák meg a kívánt eredményt.

A szerencsétlen idegbeteg teremtés égő ruhában vonszolta magát a hűvösvölgyi fűzfán, míg összerogyott — Vasárnap a rendőrség fontos adatokhoz jutott

Döntő fordulatot várnak a hétfői boncolástól

— A Magyar Hétfo tudósítójától. —

A hűvösvölgyi Vadaskert titokzatos halottja körül a nyomozás vasárnap határozott irányt vett. Most már nyilvánvaló, hogy az áldozat Steirerics Mária, 22 éves szobalánnyal azonos. Mindaddig, amíg az áldozat személyazonosságát meg nem állapították, a rendőrségnek az volt a feltevése, hogy bestiálisan elkövetett gyilkosság történt. A nyomozás későbbi folyamán megdőlt az az elképzelés, melyek a gyilkosság mellett szóltak és egyre tisztábban bontakozott ki a rendőrség előtt, hogy

gondosan felöltözött, a legjobb ruháját vette fel és kicsinosította magát.

Megszenesedett holttestét órákkal később találták meg.

Magával vitt egy fonott kosarat és egy másfél literes kristályos üveget. Ezeknek az adatoknak a birtokában a rendőrség nyomozása annak megállapítására irányult, hogy a leány attól az időtől kezdve, amikor bevásárlási útjára indult, hol és mivel töltötte idejét, amíg a hűvösvölgyi Vadaskertbe jutott. A detektívek kutatása azonban nem vezetett eredményre. Valószínű, hogy a leány azzal a határozott szándékkal szállt villamosra, hogy

a hűvösvölgybe megy meghalni.

Az öngyilkosság gondolata már akkor megfogamzott az agyában, amikor ünneplőbe öltözött és bevásárlás ürügye alatt távozott hazulról. *Kristályvizet üvegbe útközben petróleumot vásárolt.* Ez a körülmény megerősíteni látszik, hogy

nem gyilkosság, hanem öngyilkosság történt.

Az újabb feltevést alátámasztja az is, hogy ilyen módon elkövetett öngyilkosság az utóbbi időben — különösen nőknél — több ízben előfordult.

Hónapokkal ezelőtt Szombathelyen egy húsz éves leány követett el hasonló öngyilkosságot. Lement a fáspercébe, petróleummal leöntötte a jahasábokat, magára zárta az ajtót, a kulcsot kidobta a pince törött ablakán, majd összekulcsolt kezekkel rátehető a magokészítette máglyára és meggyújtotta.

Néhány héttel ezelőtt a *Hajtsár-úton* egy munkásasszony végigöntötte magát benzinnel, meggyújtotta szoknyája szélét s égő ruhában rohant végig az utcán. Mire lefogták, olyan borzalmas égési sebeket szenvedett, hogy pár óra múlva belehalt. Féléve annak, hogy Óbudán egy úriasszony a mosókonyhában petróleummal átitatott ruháját gyújtotta meg és így vetett véget életének.

Pszichológiailag gyakori nőknél ez a hisztériás tünet, amely

a legszörnyűbb kínoktól sem riasztja vissza az egzaltált teremtéseket.

A hűvösvölgyi tragédia áldozatának esetében valószínűnek tartják, hogy a beteg idegzeti leány búskomorságában eszélte ki ezt a borzalmas máglyahalált. A gyilkosság már azért is valószínűtlen, mert

a leány még életben volt, mikor a máglyára került, égő ruhában, bukdácsolva, rettenetes kínok között futkározott a tisztáson, addig a bokorig, ahol ajultan esett össze és meghalt.

Az öngyilkosság mellett szól még az is, hogy a hullán *semmiféle külsérelmi nyomot nem konstátáltak.* Hétfőn reggel a bonctani intézetben ejtik meg a boncolást, amely minden bizonnyal tisztázza azokat a homályos kérdéseket, amelyek az ügyvel kapcsolatban felvetődtek és így világosság derül az egész tragédiára.

Ára 10 fillér

bereknek a kenyerét biztosítja, ott soha senki sem gondol a rendnek felborítására, mással való helyettesítésére, kísérletekre, amelyek jól is, rosszul is süllhetnek el. A biztos jó, még ha az kevés is, sovány is, soha senki sem áldozza fel a bizonytalan jobbért. A biztos rosszat azonban már kockára teszi az ember a jobbért, még ha az nem is biztos, mert ilyen nincsen, hanem még a másik

rosszért is, épen azért, mert más. A diktatura felett ne viccelődjünk, ne elmélkedjünk és ne féljünk tőle. Nem ez a tennivaló. Hanem megfogni az ekeszarvát és mélyen belehasítani a magyar talajba, hogy a nemzet számára kiforgassuk belőle mindazt a kormányzati, gazdasági és társadalmi akciót, ami a jelen nyomorúság enyhítésére feltétlenül szükséges.

Schwartz Ábrahám esete az idiótával

vagy:

törököt fogtam — de nem ereszt. — Különös per, amelyben az a vita, hogy a felperes férje épelméjű-e vagy sem

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Schwartz Ábrahám, dúsgazdag pesti háztulajdonos neve nem ismeretlen azok előtt, akik járatosak a bűnügyi krónikában. Annak idején súlyos veszteségi ügy miatt hosszabb szabadságvesztésre ítélte a bíróság, később fel-felbukkantak polgári perek, amelyekben bizonyos kölcsönügylettel kapcsolatban emeltek panaszt Schwartz Ábrahám ellen. Az a pör, amelyről szó lesz, ugyancsak Schwartz Ábrahám ellen folyik. Ezúttal kissé különös körülmények között egy idiótával került szembe.

A történet a következő:

Egy dúsgazdag budapesti háztulajdonosnak fia született, akiről az orvosok már születése pillanatában megállapították, hogy gyöngélméjű. A gyerek, Becher István, a hülyék iskolájában járt s Ranschburg professzor kezelte. Édesapja halála után több házat örökölt s amikor elérte nagykorúsága idejét, feleségül vette egy régi cselédjüket. A házasságkötés után pár évvel felmerült az a terv, hogy Óbudai házára harmadik emeletet kellene húzatni.

A szükséges pénz azonban nem volt kéznél s ekkor kapcsolódott a történetbe Schwartz Ábrahám. Megkezdődtek a tárgyalások, de Schwartz Ábrahám

csak úgy volt hajlandó pénzt adni, ha az építész lesz az adós s Becher a kezes.

Ilyen feltételek mellett létre is jött a megállapodás: Ungár Nándor építőmester kapott 135.000 pengő kölcsönt s a kötelezvényt Becher írta alá készfizetői kezességként.

Eddig simán ment minden. Az építkezés megkezdődött, be is fejeződött, ekkor azonban nem várt esemény furcsa bonyolalmat idézett elő. Becher István felesége ugyanis kérvényt nyújtott be a királyi törvényszékhez s kérte, hogy

orvosi vizsgálat alapján, elmebetegség címén, helyezzék gondnokság alá Becher Istvánt. Ez meg is történt. Az elmebeteg gondnokként Becher Istvánt neveztek ki.

Az események most már gyorsabb tempóban kergették egymást. Becher Istvánné, mint férjének gyámja, a királyi törvényszéken pert indított Schwartz Ábrahám ellen. A feleség azt kérte a keresetben, hogy a törvényszék az elmebeteg férj által vállalt kezességi nyilatkozatot érvénytelenítse, mert az, mint minden ügylet, amelyet elmebeteg kötött, érvénytelen.

Ilyen előzmények után került Schwartz Ábrahám ügye Petheő Kornél dr. törvényszéki bíróságra. Schwartz nemcsak védekezett, de támadott is. Támadta a háttérben csendesen meghúzódó Bechert, aki szerinte nem „gazán hülye”, hanem csak annak teteti magát, hogy így őt, Schwartz Ábrahámot, kiforgassa vagy onaból.

Becher kellemes helyzetben van — mondta Schwartz Ábrahám ügyvédje —, őt a törvényszék ki sem hallgathatja, hiszen, mint gondnokság alatt állót, nem lehet perbe vonni. Kérek tanukihallgatást arra vonatkozóan, hogy Becher a kezesség vállalásakor nem volt elmebeteg, csak jóval később került gondnokság alá.

A feleség jogi képviselője ezzel szemben hecsatolta a gondnokság alá helyezésről szóló törvényszéki végzést és Ranschburg professzor véleményét, amely

szerint Becher sohasem volt épelméjű, már kicsi kora óta az elmebetegségnek megfelelő elmeegyérségben szenved. Egyébként Schwartz is tudta, hogy kivel kerül üzleti összeköttetésbe. Becherné figyelemztette, hogy férje gyöngélméjű s éppen ezért a bankok nem adtak neki építési kölcsönt. Ha ezek után Schwartz mégis elfogadta készfizetői kezességét, viselje a jogi következményeket — érvelt Becher feleségének ügyvédje.

A felperesi érvelésnek egy másik része is van, amely furcsa fényt vet az egész üzletkötésre. Becherné azt panasolja, hogy Schwartz volt az, aki kierőszakolta a kölcsönüzletet.

— Périem sohasem járt kávéházba, nem ült autóba, de Schwartz folyton autózta a kávéházba vitette, hogy az üzletet valahogy nyélbe üsse. A helyzet tulajdonképpen az, hogy

Schwartz a kölcsönügyletből bús hasznot remélt, amit az is bizonyít, hogy a 76.000 pengős építkezéshez 135.000 pengő kölcsönt folyósított

az építőmesternek, aki különben az ő embere volt. A megállapodás ugyanis kötötte, hogy az építkezést Ungár építésznek kell adni.

Petheő Kornél dr. szombaton a késő délutáni órákban tárgyalta folytatólagosan az ügyet. A tárgyaláson megjelent Schwartz Ábrahám is és szenvedelmes hangon válaszolgotat a felperesi fejtegetésekre és állandóan azt hangoztatta, hogy Becher nem idióta, csak annak teteti magát. Tanukat kért kihallgatni, akikkel bizonyítani kívánja, hogy Becher normális, logikusan gondolkodik és — számolni is tud. A törvényszék a bizonyítás során el is rendelte több tanu kihallgatását, ezzel azonban még nem sikerült teljesen tisztázni a helyzetet, ennél fogva Petheő Kornél dr. úgy határozott, hogy Németh Ödön dr., Hajós Lajos dr. és Kluge Endre dr. elmeorvoszakértőkkel vizsgálat alá veti Becher Istvánt s megállapíttatja, vajjon a készfizetői kezesség vállalása idején valóban elmebeteg volt-e, vagy csak olyan elmeegyérségben szenvedett, amely akaratellenőrzőképességét nem csökkentette.

November végén folytatják a tárgyalást s ha az orvosszakértők akkorra elkészülnek véleményeikkel, — ítéletre is sor kerülhet.

DARJEELING

a Himalaya-hegység déli lejtőjén, egyrészt a magas hegy-ség levegőjét, másrészt az első napugarat kapja; e két tényező hozza létre azt a maga nemében páratlan növényét, amelynek zsenge levél-hajtásai gold typs (aranylevél) néven ismeretesek. Ezt a csodálatos izt rejti magában a

MEINL GYULA RT.

teacsehozatala

Hat fillér lesz egy doboz gyufa ára

Negyedmillió pengőt akar keresni két hónap alatt a gyufamonopólium Gyufáinség jelei mutatkoznak az ország több helyén

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Mint ismeretes, a gyufa ára a svéd trösztel kötött szerződés életbelépése után 4 fillérről 5 fillérré drágult. A megállapodás értelmében 1930 január elsején már 6 fillér lesz egy doboz gyufa kiskereskedelmi ára és ezzel a gyufadrágítás be is fejeződik.

Szeptember vége óta — előbb elszórtan, majd egyre sürűbben — érkeznek panaszok a vidéki kis- és nagykereskedők köréből, hogy országsherte gyufahiány jelei mutatkoznak. A Gyufaipari Rt. ugyanis, amely a svéd trösztel kötött szerződés értelmében a gyufamonopóliumot képviseli nálunk,

a jövő évi drágulásra való tekintettel visszatartja a gyufát

és a jelek szerint bús hasznot akar magának biztosítani a nagyközönség rovására. A kereskedők legnagyobb része ugyanis nem spekulálhat a gyufa drágulására, mert a Gyufaipar Rt. nem ismeri a hitelezést és gyufát csak készpénzfizetés ellenében ad a kereskedőknek, akik viszont nincsenek olyan helyzetben, hogy hosszú hónapokra előre fedezhessék szükségleteiket.

Konkrét panaszok eddig Felsőmagyarország és a Dunántúl egyes városaiából érkeztek, de már Békés- és Hajdúmegyéből s azt jelentik, hogy a

gyufai igényléseiknek csak 30—40 százalékát tudják kielégíteni a kereskedők.

Magyarország évi gyufafogyasztása megbízható statisztikai adatok szerint meghaladja a 300 millió dobozt. Ebből egy hónapra 25 millió doboz esik. Ha most a hátralévő két hónapban csak 50 százalékkal csökkenti a Gyufaipari Rt. a gyufai igénylések kielégítését, és az így elérhető hasznot csupán egy fillérré kontempláljuk, akkor is 250.000 pengőt biztosított magának a monopólium. Ezt a negyedmillió pengő talált pénzt, amelyért semmit sem kell tenni, csupán visszatartani néhány millió doboz gyufát.

A kereskedelmi érdekképviselet már megmozdult, hogy a kormánytól tiltakozzanak az ilyen spekuláció ellen, de a fogyasztó közönség sem nézheti tétlenül a Gyufaipar Rt. ilyen irányú működését. A gazdasági viszonyok nem olyanok, hogy a közön-

szegyet minden különösebb ok nélkül 250 ezer pengővel, illetve még nagyobb összeggel meg lehessen terhelni.

Feltétlenül szükséges, hogy a kormány minél gyorsabban megvizsgálja ezt az ügyet és a Gyufaipar Rt.-ot mérsékeltébb üzleti politikára szorítsa.

Sziveszúrta kegyetlen anyósát egy fiatal kovácsmester

Nagykanizsa, november 3.

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Felber József nagytikaji fiatal kovácsmester nemrég elvette Farkas Jánosné jómódú kisserentgróti asszony tizennyolc éves leányát, bár az anyós a házasságot erősen ellenzte. A fiatal pár az anyós házában is boldog családi életet élt, mikor azonban Farkasné megtudta, hogy leánya anyai örököknek néz elébe, állandóan üldözte a fiatalokat, vejét, kitiltotta a házból, sőt odáig ment, hogy Felbert egyszer meg is verte.

A békés természetű Felber eleinte tűrte anyósa üldözését, de mikor már a családi békét látta veszélyben, arra kérte fiatal feleségét, hogy a családi békesség érdekében költözzék át vele Nagytikajba. Farkasné erre megtiltotta leányát, hogy urával találkozzék s hogy vele egy föld alatt lakják. Felber könyörgött a kegyetlen asszonynak, hogy bánják vele tisztességesen, ne háborgassa az ő családi életét. De Farkasné válasza erre csak az volt, hogy:

— Majd elbánok én veled!

Néhány nappal utóbb Farkasné kiment a leányával a hegyre szőlőt kapálni. A férfi, aki még ennivalót is alig kapott otthon, négy napos koplalás és hosszú lelki-tusa után kerékpáron igyekezett felesége után a hegyre. A hegyre érve barátságosan köszöntötte a két asszonyt. Amikor Farkasné megpillantotta vejét, rettenetes dühbe gurult s ráparancsolt az egyik béresgyerekre, hogy hívjon hamar két legényt és hármában bánjanak el Felberrel. A fiatal férjet ekkor annyira elragadta az indulat, hogy zsebéből előrántotta éles konyhakését és markolatig anyósa szívébe mrdította. Aztán még kétszer beleszúrta a vérében fetregő asszonyba, aki ott helyben ki is szenvedett.

A gyilkos hamarosan csendőrkékre került és tegnap ítélezett felette a zalaegerszegi törvényszék büntető tanácsa. Felber

törödelmesen beismerte tettét és azval védekezett, hogy végső elkeseredésében követte el cselekedetét. A törvényszék számbavette a nyomatékos enyhítő körülményeket és Felbert szándékos emberölés miatt ötszázötven évi fegyházra és öt évi jogvesztésre ítélte.

Megalakult az új irancia kormány

Páris, november 3.

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Tardieu-kormány véglegesen megalakult. A kormány tagjainak névsora a következő: Miniszterelnök és belügyminiszter Tardieu. Igazságügyminiszter: Lucien Hubert. Pénzügyminiszter: Chéron. Külügyminiszter: Briand. Hadügyminiszter: Maginot. Tengerészetügyi miniszter: Leygues. Földművelésügyi miniszter: Hennessy. Közmunkaügyi miniszter: Pernot. Kereskedelemügyi miniszter: Flandin. Légügyi miniszter: Laurent-Eynac. Gyarmatügyi miniszter: Pietri. Munkaügyi miniszter: Loucheur. Közoktatásügyi miniszter: Marraud. Nyugdíjügyi miniszter: Gallet. Postaügyi miniszter: Germain Martin. Kereskedelmi tengerészeti miniszter: Rollin.

Az új államtitkárok a következők: Miniszterelnökség: Marcel Herault. Belügy: René Manaut. Pénzügy: Champetier de Ribes. Tengerészet: de Ligne. Földművelésügyi: Serot. Közmunkaügyi: Mallarmé. Gyarmatügyi: Delmont. Egészségügyi: Oberkirch. Testnevelés: Pathé. Szépművészeti: Francois Poncet. Technikai oktatás: Barety.

PAPLANT,

matracot legolcsóbban a készítőnél — Átdolgozást vállalom
GYÖRFFY, RÁDAY-U. 5

AHÉTMARGÓIÁRA

Vass József népjóléti minisztert ünnepele Székesfehérvárott nemcsak Alba Julia népe, hanem gondolatban az egész ország. Ezüstmiséjét mondta a miniszter ott, ahol valamikor a papi pályára lépett s ahol papi tevékenységének java részét kifejtette. Tevékenységének másik, nagyobbik része, a politikai és kormányzati, már az ország színe előtt folyt le. De ez nem lehetett volna olyan, mint amilyen, ha e papi lelkület a politikust állandóan át nem járta volna. Átjárta és fogva tartja. Ez az összefonódottság emelte úgy a papot, mint a politikust s tette nagygyá mind a kettőt. Aki nagy utat tesz meg, az messze lát. Nézzen szét Vass József, a pap, a huszonöt éves jubileum ormáról s tegye valósággá a politikust, hogy a nemzet is a vigalom völgyéből az ormokra jusson.

A Népszövetség vámfegyverszünetet akar létrehozni. Heureka! Végre valami olyannal is foglalkozik ez a drága szervezet, amivel használhatna Európának. Csak sikerüljön is valami. Ne szüljön a hegy szörnyű vajadás után megint egeret. Legyen fegyverszünnet és azután legyen béke. Nem a fegyverek békéje, hanem a termelés és a kereskedés békéje. Erre volna igazán szükség. A gazdasági háború veszedelmesebb, mint a fegyveres összetűzés. Több nyomorúság származik belőle. Szüntesse be ezt a háborút a Népszövetség. Tegye lehetővé, hogy a vámsorompók drótkadályain ne akadjon fenn a szegény ember kenyere, ruhája. Ha ezt megtudja csinálni — megbocsátjuk, sőt elfelejtjük eddigi — költséges tehetetlenségét.

Stocerauban hadiállapot van. Szörnyű megbántás, megbocsáthatatlan sérelem érte a szociáldemokratákat. Három munkás, aki nem tartozik elvtársai sorába, munkára jelentkezett. És a gyár felvette őket. A 650 szociáldemokratához hármat, a ki más politikai vagy gazdasági felfogást vallott, de mindemellett szintén kenyeret akart keresni magának, sőt talán egy-egy családnak is. De a 650 ezt nem engedi meg. Nem semmi áron. Willst du nicht mein Bruder sein, hau ich dir den Schedel ein. Nem akarsz elvtársam lenni, betöröm a fejed. Nem engedlek kenyeret keresni. Vessz éhen. Magad is, porontyaid is. Mit bánom én. Én vagyok a sok, te vagy a kevés. Én vagyok az erősebb, te vagy a gyengébb. Jog, szabadság, humanizmus, lári-fári. Ez csak nekem dukál — neked semmi közöd hozzá...

És holnap jogrendről fog szaválni minden szociáldemokrata képviselő...

A jegybankok leszállyítják a kamatlábat. Természetesen nem sokkal, csupán fél százalékkal. A gazdasági élet azonban nem a fél százalékot fogja eszkomptálni, hanem a leszállyított tényét. Mert ez a pénz megindult oleszobódását jelenti. A gazdasági élet ennek a folyósódását várja. A spekulációban a tőke megint megégette a körmét. Hibetöleg olyan lesz a jövőben, mint az égett ember: a tüztől is félni fog, a spekulációtól irtózva fordul el. Az új értékeket produkáló munkában dolgozzon a tőke. Ott nem kell félnie. Nem fog leégni, nem fog 50-60 százalékos veszteségeket elérni. Igaz, hogy ugyanilyen nyereséget sem. De a kapitalista csak addig marad biztosan kapitalista, amíg a mohóságát fékezni tudja. Ha elragadja a harácsolási vágy, könnyen jár úgy, mint a vízben úszó kutyá, amely kiejti szájából a koncsot, amikor annak tükör képe után kap.

A termelő munka támogatása: ez a tőke feladata. És ez ad neki biztonságát is.

Addig konszolidáltak, míg a közeposztályból proletárt csináltak! — mondotta vasárnapi beszámolóján Friedrich István

A nemzetnek egyetlen tiltakozásra kell tömörülnie és meg kell mutatnia, hogy tudja irányítani a maga sorsát

„Az íróasztalok országa lettünk”

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Friedrich István országgyűlési képviselő vasárnap délután öt órakor, a Sándor uccai régi képviselőház üléstermében tartotta meg beszámolóját választói előtt. A karzatot és a földszintet zsúfolásig megtöltötte a közönség. Fülkeltető lármában dr. Bieber József székesfehérvári törvényhatósági bizottsági tag üdvözölte a választók nevében Friedrich Istvánt, mint a keresztény ellenzéki politika képviselőjét. Friedrich István szokott temperamentumával kemény szavakkal támadta a kormány politikáját.

— Azért jöttem ide, hogy beszámoljak arról, mi történik a trianoni Magyarországon.

Tíz esztendő konszolidációs uralom után elérkezett a nemzet tizenkettedik órája és ezzel a lezárolás órája is.

Tudom, hogy odaát a hatalom urainak vállain nagy a felelősség, de az ellenzék felelőssége még súlyosabb, különösen most, amikor egy ország elkeseredésének kell kifejezést adnia.

A hazugság korszakát éljük, amikor nem nehéz nagy sikereket aratni, egyszerűen csak az igazságot kell Önök előtt feltárnom, és Önök lelkesednek. De nagyon kevesen vannak kívülem, akik az igazságot őszintén megvallják.

Én becsületes voltam politikai pályafutásomon, ha el is buktam, mindig bevallottam és emelt fővel álltam Önök előtt. Én nem árultam el a zászlót, amelyet a választók adtak a kezembe.

Ezután a gazdasági válságról beszélt.

— Hivatkoznak az általános európai dekonjunktúrára — mondotta, — pedig a válságnak a lényege egyszerű, a polgárság nem tud megélni a munkájából.

Addig konszolidáltak, míg a középosztályból proletárt csináltak és egy új arisztokráciát termeltek, amely nem akar gondolkodni, támogat vakon és öt-hat fényes pozíciót tölt be egyszerre.

Emberi nívón alul él a polgárság, már koporsóra sincsen pénze, hogy a halottait eltemesse. Ha valaki meri panaszkodni baját, rögtön kommunista-gyanus. Pedig ez nem rendőri és

csendőri probléma. A polgárság sorsa kell, hogy érdekelje a hatalom urait. Meg kell teremteni a polgárság és a nép közötti kapcsolatot, közös erővel dolgozzon a nemzet az újjáépítés érdekében!

Majd megemlékezett Friedrich a jóvátételről, külpolitikai összeköttetéseinkről és barátainkról, akikkel kudarcot vallottunk.

Az általános elégtelenség szószólója vagyok. A polgári ellenzék a gyűlölet áldozata, a kormány inkább hazahozatja a szocialista vezéreket, de a polgári

6-18 havi részletre beszerzhet nálunk ruhát, mindenemű textilárut, szőrmét, bundát, cipőt, szőnyeget, bútor, kerékpárt, alpacát, fényképezőgépet, rádiót, **tűzloványagot** s **Arany-ezüst ékszereket**. „Hermos” Áruforgalmi Vállalat, Dessoewly-utca 21. Üzleti órák: reggel 9-től, este 7-ig.

társadalom ellenzéki szervekedését elfojtja.

A polgárságnak és a hazafias munkásságnak ma annyi joga sincs, mint a szociáldemokratáknak.

A kormány agrárpolitikája is csődött mondott, a bürokrácia agyonüti a termelést. Az íróasztalok országa lettünk,

amelyben az egyik csoport aktákat gyárt, a másik támogat, a harmadik pedig, ez a legelőkelőbb, a várakozás álláspontjára helyezkedik.

Tíz év óta vezetnek az ígért földjére, szélmalom-teóriákon bukdácsolunk keresztül. Eredmény

nulla. Elérkezett az ideje annak, hogy a politikus urak szint valljanak. A nemzetnek egyetlen tiltakozásra kell tömörülnie s meg kell mutatnia, hogy tudja irányítani a maga sorsát.

Végül Friedrich István a hadikölcsön-valorizációról, a hadirokkant-problémákról és a fővárosi törvényről beszélt.

A beszámoló minden különösebb rendezavarás nélkül folyt le, csak legvégül zavargott egy **tűzbuzgó fiatal ember**, aki az „**íjjú választók**” nevében akarta üdvözölni a képviselőt. Az elnöklő Bieber József azonban leintette.

Habibullah-t két fivérével és híveivel együtt kivégezték

— (A Magyar Hétfő tudósítójától.) — Ideérkezett jelentések megerősítik, hogy Batsi-Szakaot, aki Habibullah néven többnapon át Kabulban uralmon volt, két fivérével és több híveivel együtt Kabulban kivégezték.

Mussolini szerint túlsokat beszélnek a békéről, de ténylegesen egyetlen állam sem szerel le

Az olasz sebesültek és rokkantak hetedik kongresszusa „Készek vagyunk újból harcolni”

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Róma, nov. 3.

A győzelem 11-ik évfordulója alkalmából egész Olaszországban lelkes hazafias ünnepeket rendeztek, a hatóságok és a lakosság részvételével. Rómában az ismeretlen Katona síremlékére a király képviseletében az udinei herceg, továbbá a szenátus, a Kamar elnöke és Róma kormányzója koszorút helyeztek el. Ezután istentisztelet volt majd a Duce a hatóságok kíséretében

a háborús sebesültek és rokkantak hetedik országos kongresszusára ment.

Delacroix, a súlyosan rokkant csoportjának elnöke beszédet mondott, amelyben hangoztatta hogy az olasz rokkantak a fasiszta rendszerben és ennek vezérében a győzelem és a részükről hozott áldozatok igazi érvényesítőjét látják. Megható jelenet volt, amikor

a rokkantak egyesületének elnöke a Ducenak négy milliónyi öszszegről szóló közadossági kötvényt nyújtott át, mint az olasz rokkantak ajándékát, az olasz államnak.

Mussolini ezután szólásra emelkedett és emlékeztetett elsősorban a háborús rokkantak egyesületének 1917-ben történt megalakulására, ennek a csapatok fegyelmére gyakorolt jótékony hatására és eként az egyesületnek a győzelem kivívásából jutó részére. Hozzáfűzte, hogy ezt az egyesületet a rendszer egyik oszlopának tekintik.

Mussolini ezután így folytatta: — Sokat beszélnek a világon a bé-

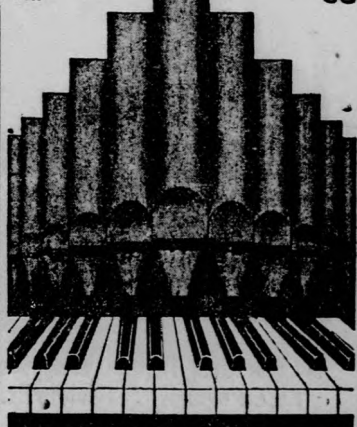
kéről, monhatnám: túlsokat. Ez azonban ne ringasson minket semmiféle illuzióban ama tényt illetően, hogy egyetlen állam sem szerel le ténylegesen.

Mi olyan nép vagyunk, amely felfelé halad, — erről mélyen meg vagyok győződve. Ebből a gyűlésből felhangzik a kiáltás, hogy készek vagyunk újra harcolni.

A rokkantak egyesületének tagjai ezután impozáns menetben az **Ismeretlen Katona síremléke elé vonultak**. Este a középületek kivilágításban pompáztak.

Sternberg

KIR UDVARI HANGSZERGYÁR, RÁKÓCI-UT
BUDAPEST VII. RÁKÓCI-UT 60

Legkedvezőbb vásárlási alkalom!
Kittinő hangú harmónium 320 P
Zongorák készítésében, részletkedvezmény!

Csütörtökön különvonaton érkeznek Budapestre a nürnbergi Opera, a drámai együttes és a városi küldöttség tagjai

A nagyértékű képzőművészeti anyag erős rendőri ledezeti mellett már megérkezett Nagy művészeti esemény lesz a Nürnbergi Hét

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A budapesti és nürnbergi városi és művészeti körök vezetése mellett november 9—15 között tartják meg Budapestén a nürnbergi hetet, amely nagyszabású művészeti esemény lesz a magyar fővárosnak. A nürnbergi hét viszonzása annak a művészeti ünnepségnek, amelyet Nürnbergben ez év elején Magyar Hét néven rendeztek s amelynek keretében különösen a budapesti Operaház előadásai arattak nagy sikert.

Csütörtökön este érkezik meg körülbelül 100 művész Nürnbergből,

ezek valamennyien a nürnbergi Opera és az ottani drámai színházak tagjai. Ugyancsak csütörtökön érkezik Budapestre Nürnberg város 45 tagú küldöttsége, Dürr János városi tanácsos vezetésével. A művészek élén Maurach János dr, a nürnbergi Opera főintendánsa áll, ezenkívül festőművészek és más előkelőségek is érkeznek a budapesti Nürnbergi Hétre, tehát a különvonat csaknem 300 vendéget szállít a magyar fővárosba.

Lupe főpolgármester, aki Nürnberg és Budapest között a művészeti barátságot a Dürer emlékünnap óta minden eszközzel ápolja, már kedden megérkezik Budapestre.

A Nürnbergi Hét eseményei közül ki kell emelni a Nemzeti Szalóban és a Múcsarnokban rendezendő nürnbergi kiállítást. Ezeknek a kiállításoknak az anyaga külön vagonokban már megérkezett Budapestre s tekintettel arra, hogy

a Múcsarnokban kiállításra kerülő festmények és szobrok között horribilis értékű régi alkotások vannak, a műkincseket szállító vonatot Nürnbergből egész Budapestig nagyszámú rendőrség kísérte.

A Múcsarnok kiállítása november 9-én nyílik meg és három részből áll. Az egyik rész feloleli a nürnbergi retrospektív anyagot és a harmincnyelc régi képből álló gyűjteményben Dürernek négy gyönyörű reprezentáns festménye, Kupeczky Jánosnak pedig nyolc festménye szerepel,

köztük a híres Rákóczi-képpel. A kiállítás második része ötszázharminc

darab nürnbergi modern festményt és szobrot mutat be. A kiállítást kiegészíti az építészeti anyag, amely modellekkel, fényképekkel és rajzokkal Nürnbergnek kizárólagosan a modern építkezését mutatja be.

Ugyancsak érdekes lesz a Nemzeti Szalóban megnyíló kultúrkidállítás, amely

a legtökéletesebb németországi iskolai rendszert, a nürnbergi ipariskolák munkáját mutatja be.

A nürnbergi hét kiemelkedő előadása lesz a nürnbergi Operaház játéka, amelynek során november 9-én A nürnbergi mesterdalnokok, november 12-én pedig Strauss Richárd Intermezzo-ja kerül bemutatásra. A nürnbergi drámai színház is két előadással szerepel, és pedig november 10-én az Operaházban Hoffmannstahl „Jedermann”-ját, november 11-én a Kamarszínházban pedig A makrancos hölgyet játsszák. Az operaelőadásoknál csak a zenekar lesz magyar, egyébként a színpadon külön szenzációképpen A nürnbergi mesterdalnokok előadásán

120 nürnbergi művész szerepel az Operaház színpadán.

A nürnbergi hét alkalmából Budapestre érkezik Goldenberger bajor kultuszminiszter is.

Mahatma Gandhi megbukott Pesten

Történt pedig, hogy az ismert újságíró színdarabot írt.

Ami éppenséggel nem új dolog, hiszen a színdarabírás ma már ép oly foglalkozás, mint mondjuk, a könyvelés.

A darab a nagy Mahatma alakjával foglalkozott.

Ellenben a darabban senki sem akart foglalkozni — a szerzőn kívül.

Szerencsére a szerző nem azért volt még nemrég újságíró, hogy ilyen esetben elveszítse a fejét.

Egyszerűen plágiumot követett el — ellopta a saját drámáját.

És odaajándékozta von Plessl úrnak. Akit senki sem ismert, még a szerző sem, amin nem szabad csodálkozni, mert illető úr nem is létezik.

FŐBB ELŐNYEI

1. Még a legsilányabb hazai barnaszenet is tökéletesen és teljesen szagtalanul égeti el!
2. 15-20 órán át kezelés nélkül ég!
3. Kitűnően szabályozható!
4. Hatásfoka barnaszén használatánál a hivatalos megállapítás szerint 81.8 százalék.
5. A leggazdaságosabb és legideálisabb kályharendszer, mert a legolcsóbb tüzelőanyagból is kb. 50%-kal kevesebbet fogyaszt a közönséges kályhánál!
6. Egyszeri begyújtással folytonos égést biztosít! Kezelést alig igényel! Széngáz nem fejlődhetik!

Magyar Királyi Állami Vasgyárak
Kereskedelmi és Viselete Rt.
Budapest, V., Vilmos császár út 28.
Telefon: Automata 273-26, 273-29

III.

Von Plessl darabja az egyik színház igazgatójához került. Tetszett neki a név és elhatározta, hogy előadhatja színházában a drámát.

És már kommunikék hirdették, hogy a nagy Mahatma Gandhi drámája színre kerül, itt és itt. A Von Plessl úrnak drámája.

IV.

Ekkor jelentkezett a szerző. Illetőleg az újságíró. És bejelentette, hogy a drámát ő írta. Élete legszebb drámája. Vérrel írta. És kínnal.

A színház kínosan hallgatta.

V.

A dráma valóban a szerző drámája lett. Nem adják elő. Von Plessl még impo-

nált az igazgatóságnak. De a névtelenségbe süllyedt újságíró — nem.

VI.

Mondják — egyéb okok.

Igazuk van. Bár Dosztojevskij is börtönben ült, a könyvei mégis megjelentek. Nem álméven.

VII.

Azt is mondják: Ja az Ázstál És európai fölénytel legyintenek.

VIII.

Ez viszont Európa.

A különbség nem sok. Csak egy színdarab.

IX.

A legizgatóbb az egészben: Vajjon mekkorát bukott volna ez a dráma, ha színre kerül!

Kolba Gyula.

Tóth Nándor ujbpesti építési vállalkozó nyomtalanul eltűnt lakásáról

„Hiába harcolok a sors ellen, semmi sem sikerül!” — írja búcsúlevelében feleségéhez

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap délelőtt megjelent a főkapitányságon egy elegánsan öltözött hölgy és zokogva mondotta el, hogy férje, Tóth Nándor negyven éves építési vállalkozó néhány nap előtt eltávozott hazulról s azóta nem jelentkezett.

Szombaton este levelet kapott férjétől, amelyben azt írja, hogy anyagi bajai miatt öngyilkosságot követ el.

Tóth Nándor Ujbpesten a Liszt Ferenc utca 4. szám alatt lakott és évekket ezelőtt jólmenő vállalata volt. A folyton súlyosbodó gazdasági viszonyok egyre nagyobb terheket róttak vállaira és így nagy szorgalommal összegyűjtött vagyona lassanként eltűnt. Munkája nem volt, fizetési kötelezettségeinek pedig nem tudott eleget tenni. Anyagi bajaihoz családi tragédia is járult, két évvel ezelőtt meghalt egyetlen fiacskája, akit rajongásig szeretett. Ez a haláleset teljesen összeroppanította.

Csütörtökön reggel azzal távozott hazulról, hogy Szekszárdra kell utaznia üzleti ügyben és másnap már vissza is jön.

Elbúcsúzott feleségétől,

autóba ült és kihajtatott a pályaudvarra. Azóta nem látták. Miután felesége pénteken hiába várta vissza, rosszat sejtve és

kétségektől gyötörve, táviratozott szekszárdi üzletfelülnöknek, ahonnan azt a választ kapta,

hogy Tóth Nándor egyáltalában nem is volt náluk.

Alig hogy a távirat megérkezett, a postás levelet kézbesített az asszonynak, melyet férje írt hozzá. Izgalomtól remegő kezekkel tépte fel a borítékot, a levélben rövid pár sorban meghatott szavakkal búcsúzik el a vállalkozó feleségétől.

— „Nem bírom a sorscsapásokat, — írja levelében, — a vállalat egyre rosszabbul megy, a vég elkerülhetetlen.

Hiába harcolok a sors ellen, hiába küzdök a létért, semmi sem sikerül, minden próbálkozásom kudarcba fullad. Legfájdalmasabb csapás volt kisfiunk elvesztése. Halála olyan mély sebet ejtett, amelyet az idő sem tud behegeszteni. Az életnek, küzdelemnek nem sok értelmét látom, mert eredménytelen és céltalan harc ez a mai nehéz tarthatatlan viszonyokkal. Ne keress! Mire e sorok kezeidhez jutnak, én már nem leszek az élők között.”

A levél elolvása után az asszony sírgörcsöt kapott, majd kétségbeesetten rohant a rendőrségre és átnyújtotta férje levelét. A bejelentés alapján a rendőrség megindította a nyomozást.

A belügyminiszter erélyes rendszabályokkal akar rendet teremteni a táncmesterek között

A táncoktatást és a táncmesterképzést új alapokra kell fektetni

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A magyar táncmesterek jó néhány évtizeddel ezelőtt országos szövetségbe tömörültek. Ez a szövetség később a magyar táncmesteri kar hivatalosan is elismert legfelsőbb fórumává fejlődött, képviselte a kar érdekeit és biztosította a táncmesterképzést.

A szövetség kétségtelenül sok értékes szolgálatot tett a táncmesteri karnak, idővel azonban elvesztette befolyását,

üléseit csupán formáltságot, nem pedig komoly cselekvést jelentettek.

Ekkor született meg a táncmesterképző tanfolyam, amely hivatalos felügyelet alatt igyekezett a kar névóját emelni.

Ezzel azonban még nem teremtettek rendet a magyar táncmesterek között, akik éles harcot folytattak két pártra szakadva a szövetség kebelében belül a vezetésért. Nemrég történt, talán három esztendője, hogy a tánc- és illemtanári urak meglehetősen viharos gyűlésen megbuktatták a régi vezetőséget, még pedig nem éppen a legildomosabb formák között.

Az új elnökség szürke és elég ismeretlen nevekből tevődött össze. Természetesen a régi vezetőség a legkeményebb harcot indította az utódok ellen. Külön pártra tömörültek az elégedetlenek

és kijelentették, hogy az új elnökség politikai felfogása nem egyezik a tánc-

mesteri kar által követelt iránnyal és ezért az elnökség mondjon le tisztségéről!

Persze ez nem történt meg.

Erre legutóbb komoly akcióba kezdett az ellenzék. Felhívást bocsátott ki, amelyet a magyar táncmesterek elítjé írt alá s külön egyesülésre szólította fel a táncmestereket. Össze is gyűltek majdnem százán és

megalakították a Táncművészeti Akadémiát.

A jól hangzó és magasabb művészi törekvéseket hangsúlyozó cím mögött persze egyéb terv rejtőzködött. Gondolták, hogy ha az új egyesület beváltja reményeiket és megfelelő táborot tud maga köré gyűjteni, akkor a szövetséget sikerült megbuktatni vagy legalább is a hatalmat átvenni a régi egyesülettől s így biztosítani az elégedetlenkedőknek a vezetését.

A hivatalos szövetség persze aggodalommal látja a fenyegető veszélyt és igyekszik is annak elejét venni.

Értesülésünk szerint az

illetékes hatóságok súlyos rendszabályokkal fogják a táncmesteri kar problémáit elfintézni, annál is inkább, mert úgy látják felsőbb helyen, hogy a táncmesteri kar nem rendelkezik kellő komolysággal, amely szükséges volna helyzetét tisztázásához.

Győzött a hivatalos lista a vármegyei választásokon

Az eddigi jelentések csaknem kivétel nélkül egyhangú eredményről számolnak be

A Magyar Hétfő tudósítójától. — Vasárnap reggel nyolc órakor kezdődött meg Pest vármegyében az egyes kerületekben és a városokban egyaránt a vármegyei törvényhatósági bizottsági választott tagok megválasztása. Minden választó a saját községében választott s a községben délután négy órakor, a városokban pedig este hat órakor zárták le a szavazást. A szavazások lezárása után azonnal megkezdtek a szavazatok összeszámolását s az egyes kerületek szavazatszedő bizottságának elnökei a választás eredményét azonnal közölték a főispáni hivattal.

Este nyolc órakor a következő jelentések érkeztek be:

A nagykáta, kiskunfélegyháza, váci, gödöllői választókerületben a Nemzeti Párt jelöltjei győztek, a biai választókerületben 3 Nemzeti Párti és 1 szocialista tagot választottak meg.

Az eddig megválasztott törvényhatósági bizottsági tagok a társadalom minden rétegéből rekrutálódnak. *Lelkeseket, iparosokat, kereskedőket, kisgazdákat, kistisztviselőket választottak meg* s Gödöllőn bizottsági taggá választottak *postás aliszéket* is.

A vidéki körzetek közül

Kiskunfélegyházán

Este nyolc órakor lezárták a szavazást. Az eddig összeszámlált szavazatok közül 4039 a nemzeti párt jelöltjeire esik, míg az ellenzéki listára leadott szavazatok száma 2226. Még két tanyarészletből nem érkezett be jelentés.

Esztergomban

Az eddigi számlálás alapján biztosra vehetjük a hivatalos lista fölényes győzelmét. A tatabányai választókerületben a hivatalos lista, amelynek vezetője a bánya vezérigazgatója, igen nagy többséget, míg a

szociáldemokrata külön lista csak száz egynéhány szavazatot kapott.

A tolnamegyei törvényhatósági bizottsági tagválasztások során általánosságban a hivatalos lista hetven százalékban győzött. A szociáldemokraták közül az eddig olvasott szavazatok szerint öten kerülnek be a törvényhatósági bizottságba. Végleges eredmény holnap.

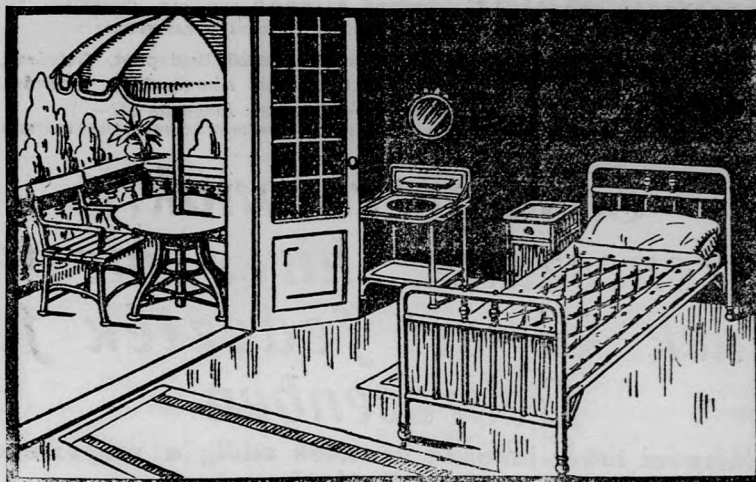
Veszprém vármegyében a pártok nem vonultak fel egymás ellen, hanem a polgárság majdnem mindenütt közös megállapodás alapján jelölt. Ennek alapján a hivatalos lista teljes győzelmére van kilátás. Végleges eredmény csak hétfőre várható.

Bács-Bodrog vármegyében a szavazóknak mintegy nyolcvan százaléka adta le szavazatát. A hivatalos lista nyolcvanöt százalékiig érvényesült. A hivatalos listával szemben a változás csak annyi, hogy a rendes és a póttagok között történt némi eltolódás. Baja városában 6200 szavazóból 5800 szavazott le.

Csanád — Arad — Torontál ideiglenesen egyesített vármegyék területén a hivatalos lista győzött.

Hódmezővásárhelyen a választásra kerülő hatvan törvényhatósági bizottsági bizottsági mandátum közül az éjszaka fél 12 óráig összeszámlált eredmények szerint az *egységespárt* kapott tizet, a *függetlenségi huszonhatot*, a *haladópart tizet*. Két kerület választási eredménye még ismeretlen.

Mint késő éjszaka jelentik, Nyiregyháza, Borsod-Gömör-Kishont vármegye, Kaposvár, Pécs, Zalaegerszeg túlnyomórésztben a hivatalos listára adta szavazatát. A debreceni városi választásnál 72 mandátum közül 48-at az egységes lista nyert el. Ugyancsak a hivatalos lista győzött Egerben, Győrben, Sopronban, Miskolcon, Székesfehérváron s Szombathelyen.

HAIDEKKER-VASBUTOR ÜLLŐI-ÚT 48/19.
Fiók: VIII, Flumel-út 3

Halálos autógázolás a Rákóczi út és Aggteleki ucca sarkán

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

Vasárnap este kilenc órakor a Rákóczi út és Aggteleki ucca sarkán *halálos autószerencsétlenség történt*. Egy jobban öltözött öregasszonyt akart haladni az úttesten, de ugyanakkor két autó robogott végig a Rákóczi úton. Az öregasszony úgy látzik, nem hallotta a túlkölest, így történt, hogy

az egyik autó fellökte az öregasszonyt, a másik pedig átrobogott rajta.

A gyorsan megjelent mentők azonnal a Rókusba szállították a szerencsétlen matrónt, akiről megállapították, hogy Königsberg Jakab kereskedőnek hatvanhárom éves felesége. Még nem is értek vele a kórházba, amikor

Königsbergné kiszenvedett.

A rendőrségen az egyik autó sofőrje avval védekezett, hogy az öregasszonyt nem ő, hanem a másik autó gázolta el. Miután ez a másik autó az ucca forgatagában megszökött, a rendőrség megindította utána a nyomozást.

Kedden tartja első minisztertanácsát az új francia kormány

Tardieu is jobboldali többségre támaszkodik

Páris, november 3.

(Saját tudósítónk telefonjelentése.)

Tardieu a radikálisok ellenkező álláspontja következtében kénytelen volt a kormányalakításra vonatkozó tárgyalásait a jobboldal vezetőivel folytatni. Így tehát

tizenegy napi huza-vona után az új kormányt mégis a jobboldal többségéből állította össze,

abból a többségből, amely a francia belpolitikában a kormányválságot előidézte.

Ez a többség egyúttal az a parlamenti frakció, amelyre Poincaré is támaszkodott és amelynek támogatását annak idején Briand képtelen volt megszerezni.

A párisi sajtó véleménye szerint Tardieu, aki mint belügyminiszter energikus és tettekes politikusként bizonyult, minden bizonnyal ügyesebben tudja sakkban tartani a jobboldalt. Igaz, hogy az új helyzetben számítania kell Tardieunak arra, hogy a radikálisok hamarosan felveszik a harcot a kormány ellen. A mérsékelt irányú lapok annak a reményüknek adnak kifejezést, hogy az új kormány programja alkalmas lesz a jobboldal és a közép bizalmának a megerősítésére.

Egyáltalán a párisi sajtó a politikai helyzet feszültsége enyhülését várja az új kormány bemutatkozásától.

Tardieu kormányában tizenhat miniszter és tizenkét államtitkár foglal helyet. Új miniszteriumok a postaügyi és a kereskedelmi tengerészetügyi, ezenkívül hét új államtitkári állást szerveztek.

Az új kormány kinevezését a hivatalos lap vasárnapi száma közölte. A kormány tagjai még az éjszaka folya-

mán megjelentek az Elysée-palotában a köztársasági elnök előtt.

Csütörtökön aél előtt lesz az első kormánytanács, míg az első minisztertanácsot Tardieu elnökele alati kedden tartják meg.

A kormány megalakítása után Tardieu miniszterelnök a következő nyilatkozatot tette:

— A kormány megalakítása véget vet a hosszúra nyúló válságnak.

— Fontos, hogy

a parlamenti munka újramegkezdésével lehetővé váljék a parlamentben a rendkívül nagyfontosságú nemzetközi egyezmények megvitatása.

Nem lehet tovább késleltetni a költségvetésnek és a hozzákapcsolódó pénzügyi reformnak tárgyalását sem.

Közvetlen céljainkat ez a három szükséglet szabja meg. Ezeknek a szükségleteknek a kielégítése céljából olyan köztársasági politikusokat gyűjtöttem magam köré, akiket jóakarát hat át és akikben megvan a napjainkban annyira szükséges együttműködés szelleme.

Reméljük, hogy a parlament két háza meg fogja érteni, hogy az ország és a szabad intézmények érdekében meg kell oldanunk a magunkra vállalt feladatot és hogy támogatni fog célunk elérésében.

Heti CIPŐsláger
Férfi fekete, féllüzs, varrott 19.80
Női trottórcipő, kiváló minőség 15.80
Bundacipők, hó- és sárcipők
dus választékban
Gulíwer cipőház, Rákóczi-ut 1.

•NOVEMBER 4-ÉN•

Magyar Köztisztviselők!

Azt a célt szolgálja

a „Köztisztviselők Szövetkezeti Hete”, hogy egy esztendőben legalább néhány napon át a szövetkezeti gondolat szépségére, a fogyasztószövetkezeti mozgalom nagy gazdasági és szociális jelentőségére, a fogyasztók szövetkezeti szervezkedésének szükségességére és a 37 év óta fennálló Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezete közérdekű munkájára és üzleti teljesítőképességére hívja fel a magyar köztisztviselőtársadalom figyelmét.

Mit nyújt

a „Köztisztviselők Szövetkezeti Hete?” Olcsó élelmiszer-akciót fővárosi fűszerárúinkban, nagy vászon-, konfekció-áru és gyapjúszövetakciót valamennyi ruházati áruházunkban, 100 értékes ajándék szétosztását a szövetkezeti hét alatt árúinkban vásárló tagok között, művészi műsorú tagösszejöveleket, matinéit tagjaink és gyermekelődást a tagok gyermekei részére. A szövetkezeti héten igénybe vehető kedvezményekről hivatalos értesítőnk, árúink és áruházaink nyújtanak bővebb felvilágosítást!

Mit kérünk

a „Köztisztviselők Szövetkezeti Hete” alkalmából?
Azt, hogy

minden magyar köztisztviselő legyen tagja a szövetkezetnek és vásároljon mindent a Köztisztviselők Fogyasztási Szövetkezetén!

Biedermeier Nagy János

és minden más stílusú bútorok, bronz és fa-csillárok állandó kiállítása. Független készítése és teljes lakásberendezése.

kárpitos és díszítő Budapest, Belváros, Cukor-utca (volt Himzö-utca) 5. szám.
Telefonszám: Automata 832-74.

Sassoferratonak, a reneszánsz híres mestereinek képeit fedezték fel Debrecenben

A főispáni titkár lakásán heverték eddig a százezeket érő alkotások

— A Magyar Hétlő tudósítójától. —

Az elmúlt héten Debrecenből a budapesti Szépművészeti Múzeum igazgatóságához meglepő bejelentés érkezett. Dömötör Imre főispáni titkár lakásán találtak két régi képet, amelyről megállapították, hogy Sassoferrato olasz festőtől, a reneszánsz egyik legnagyobb mesterétől valók. Sassoferrato Velencében élt a XVI. században és Tizian és Tintoretto után legjelesebb festője volt korának. Oltárképei ma is legértékesebb darabjai az olasz múzeumoknak. Legnagyobb alkotása a velencei St. Giovanna templom oltárképe.

A Debrecenben felfedezett két műalkotást Senyei Oláh István festőművész és Osmitz Géza országosbíró képzakértő vizsgálta meg. Véleményük szerint a két kép feltétlenül az olasz mestertől származik. A festmények közül az egyik Jézust ábrázolja, a másik gyönyörű Mária kép. A képek mindegyike magán viseli a XVI. századbeli olasz pikúra minden szépségét és szédületes technikáját. Ha valóban az olasz mester ecsetje alól kerültek ki, akkor

igen nagy értéket képviselnek.

A Szépművészeti Múzeumban a bejelentés kézhezvétele után azonnal értesítést küldtek Debrecenbe, hogy a képeket szállítsák fel Budapestre. A múzeumban Petrovics Elek vezetésével szakértő bizottság vizsgálja felül a műalkotásokat. Művészi körökben nagy érdeklődéssel várják a bizottság döntését. Egyébként érdekes, hogy múlt hónapban hasonló értékű műkincset találtak Debrecenben. Senyei Oláh István festőművész a Szent Anna uccai katolikus templomban felfedezte Karl Heinrich Rahl híres osztrák festő grandiózus oltárképét, amely a piarista rend alapítóját, Calazanti Szent Józsefet ábrázolja. A hatalmas oltárképet most vizsgálják meg a műtörténészek, hogy eredetét megállapíthassák.

A Sassoferrato-képek ügyében a Szépművészeti Múzeum szakértőket küld ki annak a megállapítására, hogy az olasz festő képei hogyan kerültek a vidéki városba és kinek a birtokában voltak évszázadokon át.

Rözgazdaság

Csak a pénzajánlat növekedése szüntetheti meg a hitelinséget és uzsorát

Balkányi Kálmán a vámpolitikáról, a hitelkérdésről és az adóproblémákról

»A kereskedelem érdekében semmi sem történik!«

— A Magyar Hétlő tudósítójától. —

Az utóbbi hetekben élénkebben kezdtek mozgolódni a budapesti kereskedők, hogy a gazdasági válság közepette, annak enyhítése céljából a kereskedelem javára bizonyos eredményeket kiharcoljanak. A Magyar Hétlő az alábbiakban ismerteti a kereskedelem legújabb álláspontját, még pedig

Balkányi Kálmán, az Országos Magyar Kereskedelmi Egyesülés igazgatójának nyilatkozata

formájában. A kiváló szakember a következőket mondja:

— A magyar kereskedelem legsúlyosabb problémái a vámpolitika, a hitel és az adó körében kereshetők. **Vámpolitikai téren a kereskedelem a logyasztók millióinak pionírja:** amikor a vámvédelem túlkapásai ellen küzdünk, nemcsak a kereskedőket akarjuk védeni a vámok terhe ellen, amelyet a kereskedő amúgy is csak átmenetileg visel és próbál áthárítani a fogyasztóra, hanem

meg akarjuk őrizni a magyar fogyasztónak amúgy is minimálisra csökkent vásárló-képességét.

Vámpolitikai téren találkozik a kereskedelem a mezőgazdasággal is, mert nyilvánvaló, hogy a vámtérhek csökkentése olcsóbbá fogja tenni a mező-

gazdasági termelést és ezzel növelni fogja versenyképességünket a külföldi piacon. Sőt sok esetben

a kereskedelem együtt jár a feldolgozó iparral.

aminthogy küzdelmünknek dicsőséges vezetője Matlekovits maga is ipari ember volt. Ebből a szempontból kiindulva azonban

a vámtarifa revízióknak most aktuálisvá vált problémáját nem lehet a gyáripar és mezőgazdaság magánügyének tekinteni,

hanem a revízió során az ország tárgyilagos közgazdasági érdekeit kell érvényesíteni.

— A **hitelkérdésben** is hasonló a sorsa a kereskedőnek, mint a gazdának. A kereskedő is küzd a **hitelinség** ellen és küzd az úgynevezett hitel-uzsora ellen is. Sajnos, mi tisztában vagyunk azzal, hogy ezeket a kérdéseket nem lehet rendeleti úton megoldani és

a hitelproblémán az igazságügyi-miniszter a legnagyobb jóakarattal sem fog segíteni.

A **hitelinséget és uzsorát csak a hitel-ellátás bővítése, csak a pénzajánlat növekedése szüntetheti meg.** Rá kell mutatni arra, hogy amíg e téren a mezőgazdaság érdekében sok minden történt és a földművelésügyi minisz-

ter úr szerint az elmúlt évben több mint 100 millió pengőt osztottak szét a gazdák között, addig

a küzködő magyar kiskereskedők az államtól eddig mindössze egy-millió pengő hitelt kaptak.

— Ami az **adókérdéseket** illeti, a kereskedelem e téren elsősorban a fényüzési és forgalmi adó reformját sürgeti.

A fényüzési adót már Európa államainak túlnyomó része megszüntette

és a magyar kereskedelem reméli, hogy ezt az amúgy is jelentéktelen állami bevételt hajtó, de sok száz egzisztenciát megsemmisítő adónemet rövidesen nálunk is eltörlik. A forgalmi adó terén változtatlanul ragaszkó-

dik a kereskedelem a **táxisrendszer bevezetéséhez**, mert

a forgalmi adó mai rendszere még mindig rendkívül terhes adminisztratív feladatokat ró a kereskedelemre,

nem szólva arról, hogy egyrészt a külfölddel, másrészt egyes belföldi vállalatokkal szemben **versenyképtelenné teszi a kereskedőket.**

— A kereskedelem ma nagyon súlyos helyzetben van, de legfájdalmasabb azt látni, hogy

a kereskedelem megmentése érdekében semmiféle törvény nem történik,

fájdalom nem érezhetjük azt a jóakaratot, amit a kereskedelem közgazdasági munkájának fontossága indokoltá tenne.

A részvényjog reformja olyan formalitás, amelyre külföldi és belföldi szempontból egyaránt szükség van

Kálnoki Bedő Sándor nyilatkozata a reformról, amelyet reakciónak tartanak a bankkörök

— A Magyar Hétlő tudósítójától. —

Pénzügyi körökben napok óta élénken tárgyalják **Kálnoki Bedő Sándor** országgyűlési képviselőnek a parlamentben tett azt az indítványát, hogy a Ház a legkövetkező időben belül tárgyalja le a részvényjog reformjáról szóló törvényjavaslatot. Az indítvány meglehetősen idegességet váltott ki bankkörökben, ahol azt a nézetet vallják, hogy a mai súlyos gazdasági viszonyok között inkább nyugalomra, mint olyan intézkedésekre van szükség, amelyek a helyzetet még súlyosabbá teszik. **Zsitvay Tibor** igazságügyminiszter hozzájárul **Kálnoki Bedő Sándor** indítványához, remélhető tehát, hogy a részvényjog régóta esedékes reformja rövidesen a plénum elé kerül.

Munkatársunk beszélt ebben az ügyben **Kálnoki Bedő Sándorral**, aki a parlamentben tett indítványát igen érdekesen okolta meg:

— A jelenleg érvényben lévő nyolcvan-estendősi laza részvényjog a nem szolid gazdasági vállalkozások számára nagyon megkönnyíti a visszaéléseket.

A részvényjog reformjára nemcsak a visszaélések eliminálása szempontjából van szükség, hanem a közönség megnyugtatása érdekében is.

A részvénytársaságok a nagyközönségtől várják a pénzt, de hogyan adja garasait a nagyközönség olyan vállalkozásokra, amelyek egy nagyrésztben idejét múlt és a mai viszonyoknak meg nem felelő részvényjog alapján a tagok érdekeit bármikor kijátszhatják.

— Ez a véleményem természetesen nem általános, mert a szolid vállalkozások még a mai gazdasági anarchiában is megtalálják a helyes közepetet, amelyen egyformán védelmet talál úgy a saját, mint tagjaik érdeke. A közhitel és a részvényekbe vetett bizalom visszaállítása egyre sürgetőbbé teszi ennek a kérdésnek tisztázását.

— **Itt van például a mérlegképzés.** A törvény előírja, hogy a részvényvagyon a részvények december 31-i árfolyama alapján kell a mérlegbe beállítani. December végén az évek óta erőtlén értékétözdén a vállalatok „felteszik” az árfolyamot, és ezáltal

a közönség nem kap reális képet a vagyoni helyzetéről.

— A kereskedelmi törvényből ki kell venni azokat a részeket, amelyek a fejlettebb gazdasági élet és az új idők követelményei alapján reformra szorulnak. Hallottam már azt az ellenvetést is, hogy a részvényjog reformja csak formalitás lesz. Aki egyformán ismeri a törvényképzést és a gyakorlati életet, az egy pillanatig sem állíthatja, hogy a részvényjog reformja egy csapásra megszünteti a gazdasági bajokat. **Ez a reform tényleg formalitás lesz, de olyan formalitás, amelyre külföldi és belföldi szempontból egyaránt szükség van és amely gátat emel a visszaéléseknek.**

— Bankkörökben idegeskednek, hogy a parlament reakciós javaslatot akar törvényvé tenni. A háborúelőtti liberalizmus a háború alatt és a háború után gazdasági téren is teljesen kiélte magát.

Becsületesebb gazdasági helyzet becsületesebb erkölcsöket kíván a gazdasági életben is

és ha egy javaslat ezt a célt akarja szolgáltni, akkor azt nem lehet reakciónak mondani.

— **Az Osthandel megkezdte működését Magyarországon.** Az Osthandel — mint ismeretes — tanulmányi részvénytársaság felállítását határozta el Magyarországon, amely hivatott lenne arra, hogy a magyar mezőgazdasági kivitel lehetőségét figyelemmel kísérvé és későbbi időpontban intenzívebben bekapcsolódjék az exporttevékenységbe. Ezt az elhatározást a magyar gazdasági körök és még inkább az illetékes kereskedelem erős ellenzése kísérte, úgyhogy az Osthandel mögött álló **Deutsche Bank** a látszat szerint abba is hagyta kísérletezését. Mint most értesülünk — minden ellenkező híreszteléssel szemben —, az Osthandel máris megkezdte működését, Hódmezővásárhelyen tojás- és baromfi-gyűjtő telepet állított fel, Nyiregyháza pedig több mint száz vagon csöves tengert vásárolt össze.

Perzsaszőnyeget

melyek most érkeztek meg Konstantinápolyból, rendkívül olcsó, versenyenkívüli áron vásárolhat, valamint mindenféle

gyári szőnyegeket

Axmuster, Bukle, stb. finom gyapjú ebédőszőnyegekben nagy raktár. — Mocett átvető vásár propaganda árusítás! Megbízható cég! A legfelsőbb körök szállítója. Címre ügyelni!

KLEIN ÖDÖN
IV. RÉGIPOSTA-UTCA 3

Színház

Lehár Ferenc nem tud színrekerülni a magyar fővárosban

„Ugyan kérem, mit gondoljak Budapestről?!... — Rendet a pesti zenecsínáló fronton

Itt folyton színházválságról jajonganak tiszteletreméltó és nem méltó darab- és jegykereskedők, szakértők és nem szakértők. Reszketnek és hamut hintenek a fejükre. Keresik és nem találják meg a bajok okát. A színházválsági jeremiádak margójára van szerencsém egész röviden odajegyezni egy tényleget: **Lehár Ferenc** (ismerik ezt a zeneszerzőt?) legújabb operettje a „**Friderika**” nem tud színpadot kapni Budapesten! Egy év óta játsszák Németországban, az egész világon játszott fogják — csak Pesten irtóztak tőle, — mert **Lehár**-operett!

Szerencsém volt nemrég **Lehár** Ferencel beszélgetni. Ez az örök fiatalember, ez a mosolygós szemű alacsony kis magyar világzseni, ez az eleven klaszszikus nem kis elkeseredéssel mondta nekem:

— Ugyan kérem, mit gondoljak Budapestről? Belenyugszom! Színházak félnek tőlem. Gyalázatos szereposztásokkal sértelgetnek! Belenyugszom. Pesten én már nem vagyok zeneszerző! Azt hiszi, hogy haragszom? Dehogy! Nem fontos!

Ezt gondolja és mondja **Lehár** Ferenc. És mi történt és mi történt ugyanakkor Budapesten? Megállapítottam a következőket:

1. Egy esztendő óta, a Budapesten piacra került operettek közül, csak az „**Aranyápa**” szerzője írta — **egyedül** a darabja zenéjét.

2. A többi szerző részben fityült, részben zongorázott! Vagy mással hangszereltették az egyes zeneszámokat, vagy külföldi betétekkel segítettek a „bajon”, — de abszolút zeneszerző nem került színre Budapesten!

3. Itt megtörténhetett az, hogy valamelyik magyar operett színpadján egy úriember szerepelt mint szerző és a darab két főszerzője — **Losonczy** Dezső karmester szerezte. Pontosan tudom, hogy a „zeneszerző” a **szomszéd szobában botyválikozott**, mialatt elkészült a sláger...

4. Pesten él sok komoly képzettségű muzsikusi, akik — „technikai” munkát kénytelenek végezni potom pénzért, mert a fittyösök és a különböző kts és nagy tolvajok — ügyesebbek, élelmesebbek és — mert a színházaknak halvány sejtelmük sincs arról, hogy mi a különbség egy eredeti, invenciózus zeneszám és egy tangóra transzponált magyar nótá között!

5. Itt a véletlen kitermelt néhány dalt, amit az inasok kezdtek fityülni. Erre ma Pesten minden bárban, minden étteremben ül egy zeneszerző szőnyeg ámbicciójával, hogy kiszolgálja az — inasokat. Papa és mama kedvencei családi zsúrokon öntik a — slágereket. És szűdül az ember feje, amint hallja és egyebet sem hallani: „Házmasterlányból világhírű fimszínész! Cipőfelsőrészkesztőből — operettkomponista!

Itt rendet kell teremteni! A pesti szí-

igazgatók nem vállalhatják tovább a felelősséget ezért a hihetetlen nivótlanságért, amellyel ez a rengeteg színikópasakál és melódiatolvaj, tangó- és jazzcsaló — valóban válságba sodorták a pesti operettművészetet.

Kérem! Ne legyünk elfogultak! Az, hogy ma a nagyvilágban újra **Strausz** János, meg **Lehár** Ferenc van divatban, nem jelenti azt, hogy a jazz megbukott!

Csak ezt a sok fittyös álzsenit kell könyörtelenül elzavarni a színházak tájékaról! Majd meglátják, hogy **Lehár** Ferenc — **üzletnek** is jobb lesz, mint — **Lajtai** úr, **Garai** úr, **Kóla** úr, **Csipcsala** úr és a jó Isten tudja milyen nevű rendű és rangú — zenecsínálók!

Nagy István.

Gál Franciska — újra a Vígszínháznál

Gál Franciska összevezetett a Vígszínházzal. Átcsapott hirtelen az operettre. Nem volt operettszínész, csak jó színész. Se táncolni, se énekelni nem tud. De mert mégis sikerei voltak és mert minden operettlibrettista neki írta a „szerepet”, hát az idén is otmaradt az operettnél. De Gál is, a szerzők is észrevették, hogy a művésznő már nem tud érdekes lenni további operettszerepekben. A színházaknál ma nincs Gál-szerep — ezért Gál Franciska kapva kapott a Vígszínház ajánlatán. Visszatér a prózába és egy **Csathó**-darabban fog fellépni. Mint Gál maga mondja:

— Ujra színésznek leszek!

Ebben igaza is van. A Vigben nem kell karmesterekkel és másokkal veszekedni. Táncolni sem igen kell. Na persze nem is lehet még — vitatkozni sem!

Gál Franciska csakugyan újra színésznek lesz.

„Csak a Denevérben játszom”

Honthy Hanna a „**Csunya lány**” próbáiban az asztalra ütött és így szól: „**Csak a „Sisters” című operettet játszom.**” A Fővárosi Operettszínház majdnem bajba került emiatt, előadtá sürgősen a „**Nagy hőrtön**”-t és — már próbálják a „**Sisters**” című darabot.

A minap Honthy megint így szól: „**Csak a — Denevért**” játszom!

Hogy miért? Miért, mert azt hitte, hogy a színház megint megijed, próbálni kezdi a **Denevért**, erre ő a „**Sisters**”-szel együtt elmegy egy — **másik színházba!**

Ezúttal azonban a Fővárosi Operettszínház nem ijedt meg. És a „**Sisters**” ott fog színrekerülni **Honthy** Hannával a főszerepben!

Világattrakció!

Világattrakció!

AKROBAT,
OH!
RIVELS és társulata
meghódították Budapestet.
Royal Orfeum

Minden szombat és vasárnap délután
4 órakor a teljes esti műsor.
olcsó helyekkel.
Esti előadás kezdete fél 9. Rendés helyekkel!
Telefon: 1. 421-65.

Decemberben, kettő kivételével, minden premiermozi — „hangos” lesz!

Itt van az amerikai filmkrach! — Már tülekednek a jó hangos filmekért

Ismeretes, hogy a mai napig két budapesti moziban játszanak beszélőfilmet: a **Fórumban** és a **Royal Apollóban**. December elejére azonban már csaknem valamennyi mozi áttér a hangos filmre. Csak a **Kamara** és a **Corvin** igazgatósága tart ki egyelőre a néma film mellett.

A tervek szerint november közepén „hangos” lesz a **Corso**, november végétől kezdve pedig a **Palace** és az **Omnia** is hangos filmet fog játszani. November hó 14-én mutatja be első beszélő filmjét az **Ufa** is.

Ezzel azután teljesen új irányt kap a budapesti moziélet. Már most mutatkoz-

nak az új irány hatásai: **Kevés a megfélemlítő hangos film** és már megindult a tülekedés a számtásba jöhető filmekért. Ugyanaz a helyzet, mint annakidején Amerikában volt. Itt most egész sereg kisebb filmkölcsonzó vállalat jut katasztrófális helyzetbe, amelyek anyagi eszközök híján nem tudnak az új helyzetbe beilleszkedni.

A „beszélő mozik” mindent elkövetnek, hogy egymást megelőzve leköthessék a **jobb** filmeket! Nincs nagy választék — egymásra „igérnek” tehát.

Nagyon érdekes események lesznek az idén a — „beszélő” mozik körül.

Kozma Miklós filmdiktátor?

A magyar filmgyártás ügyét eddig anynyi minisztériumban, annyi hivatalos és félhivatalos helyen „ápolták”, hogy a sok bába között — a gyerek meg sem született. Az illetékesek, mint ismeretes, elhatározták, hogy a magyar filmgyártásra vonatkozó összes szerveket — egyesítik és így próbálják új életre támasztani ezt a vajdudó hazai ipart! Ugy értesülünk, hogy a miniszterelnökségen **Kozma** Miklós által kívánják megoldani ezt a nehéz problémát és **Kozma** Miklós mintegy dik-

tatori hatáskörrel venné kezébe a magyar filmgyártás irányítását.

Szakmabeli körökben teljes szimpattával fogadják ezt a tervet, mert **Kozma** Miklós szervezői s irányítói képességgel mindenki ismeri és ha **Kozma** Miklós olyan akarattal, energiával karolja fel a filmgyártás ügyét, mint ahogyan megszervezte az **M. T. I.** hírszolgálatát, akkor csakugyan lehet remélni, hogy végre nemcsak pár magyar film — de filmgyártás is lesz Magyarországon...

Mi újság a filmvilágban?

— **Neil Hamilton** Budapesten. **Neil Hamilton** az ismert filmszínész a „**Bremen**” nevű gőzessel útban van Európa felé. **Clara Bow** és **Bebe Daniels** népszerű partnere november közepén **Budapestre** is ellátogat.

„**Árva Julika**” kontra „**Dada**” **Árva Julika** élete” címmel a **Paramount** filmet készítette, amelynek bemutatója most lett volna. A film meséje azonban feltűnően hasonlít **Bródy** Sándor **Dada** c. darabjához. Emiatt a **Bródy-örökösök** keresettel támadták meg a **Paramountot**, amely az érdekes ügyben a törvényszéket kérte fel az eset tisztázására. Az ügyet dr **Nyíri** Zoltán törvényszéki bírő fogja tárgyalni.

— **Else Temary**—**Temesváry** **Elza** a magyar származású sztárgárda ismét megnövekedett. „**A láncravert Madonna**” c. olasz film női főszerepében nagy sikert aratott egy **Else Temary** nevű filmszínész. **Else Temary** neve alatt egy **temesvári** születésű magyar lány rejtőzik, aki **Temesváry** **Elza** néven hiába kopogtatott a pesti színházaknál...

Ahogy a közönség a filmet látja

„**A hold asszonya.**” Röviden el lehet tételni. Hiába a nagy zaj, hiába hozták **Pestre** reklámnak **Fritz Lang** rendezőt — ez a film kiagyalt, mesterkelt zagyaság. A közönség nem kíváncsi **Fritz Lang** lehetetlen trükkjeire. A közönség jó filmet akar. Kár erről beszélni tovább. Majd meglátják, hogy ennek a filmnek nem lesz sikere.

— **Asszonyok kegyence.** Szabdlyos, régi szerelmi történet. Színésszel és előkelő hölgyvel a főszerepben. Van benne néhány jelenet azonban, ami érdekesebb. Náv és szimpla lelkek mindenesetre elmélázva nézhetik a filmet. Ilyenek pedig vagyunk elegendően. Akinek felesleges pénze van, fogjat válthat ehhez a filmhez.

— **Le a nőiakkal!** Le a német filmviccekkel! Ez a válasz a filmre. De azért itt meg lehet bocsátani sok német-dolgót. Néha nevetni is tudunk a filmen. A meséje egész jó.

— **„A szerelem városa.”** Ez meg akkora adag amerikai naivitás, hogy egy kicsit sok is belőle! De mulatságos! Hiába! Az embert megfogja, egy külön ártatlan, boldog, nagy világba viszi és amikor már amerikai gyerekké változtunk, akkor — nevetni kell! Sokat, jól és jóízűt. Ez az adag a filmnek, és ezért lesz sikere.

A Royal Orfeum új műsora:

A **Royal Orfeum** novemberi műsora végre igazi varieté-műsor. Ajánljuk idegen vezetők és turista kalauzok figyelmébe. A **Budapestet** egyre sürűbben látogató külföldieknek ezúttal nyugodtan meg lehet mutatni ezt a műsort, de a pestiek is elmehetnek egy pár európai szenzációért az orfeumba. Itt vannak a „**Rivels**”-ek, újra mondják hogy: „**Akrobat oh!**”, ezenkívül a **Dellont** **Boys** című amerikai táncsoport a főérdekesége a műsornak. **Általában az egész produkció érdekes, nívós és okos.** A változatos program nagy sikert aratott a premieren. A műsor magyar része is jó ezúttal és a premier publikuma egyhangúlag megállapította, hogy régen volt ilyen sikeres műsora az orfeumnak.

Rádió

A reklám-matiné

Az elmúlt vasárnapon remek előadást hallhattak a rádiósok. **Matiné**t közvetített a **Stúdió** a **Városi Színház**ból. Remek volt. És volt taps, sőt tapsvihar, buzzogott a siker a hálás tábor sorából s láthatatlanul tapsolt mindenki, aki a hangszórója előtt, vagy fejhallgatóval a fülén élvezhette az élvezetes, színes, szórakoztató pompás két és félórát. Marmost: ez így rendjén is volna. Tenger pénz ömlik a **Stúdió** kasszájába, anyagiakban nincs hiány, ergo jó a műsor. Legalább is ez a bizonyos **matiné**-műsor. Ellenben: akik jobban körülnéztek, azt tapasztalhatták falragaszokon és egyéb hirdetősi helyeken, hogy ezt a vasárnapi **matiné**t nem a **Stúdió**, hanem az egyik világhírű külföldi cég rendezte — reklámcéllal.

Szóval kaptunk **matiné**t — reklám **kapcsán**. Jó volt a **matiné**, jó volt tehát a reklám is. A bibi csak az, hogy szokatlanul jó volt. Talán a legsikerültebb minden eddigi vidám közvetítés között. S ennek folytán egy kellemetlen kérdés ütődött fel a hallgatók elméjében.

Ami megtehet egy külföldi cég a reklám kedvéért, miért nem teheti meg a **Stúdió**?

Az egészet a **Stúdió** rendezői és színészei vitték sikerre. A közvetítés pénzbe került. Már t. i. az illető cég pénzébe. Miért nem lehet ebben sürűbben része a közönségnek a **Stúdió** pénzén? Azaz hogy a közönség pénzén. Azaz a saját pénzén. Mert hiszen ez a kettő valójában egy. Elképzelve a kérdés etikai részétől, jó műsort csak reklám útján sugározhat **Laki** hogy?

9 SZÓ

Szövik az asszony. Fedák

Városisínház.

Legdrágább hely 6 pengő.

Hírek

Novemberi hangzafkák

Bizony a sirja felé ballagó, jeles kártevésben megöszült Esztendő szépcskén beácsiszegett-csoszogott a ködös novemberbe, holmi takarékosági nap, hézbérnegy, Halottak napja hídtásain köröszült. És most úgy botorkál a fátylas ködben, a korán leereszkedő esthomályban, mint aki szegyenét rejti lopva az emberek szeme meg a napvilág elől.

Van is mit rejténie, takargatnia a balkezes öregnek. Mert amerre mendegél, merő romok, ravatalos hajlékok közt visz szomorú útja. És mi, csetlő-botló emberkék, megyünk vele a bizonytalanba.

Megyünk és hallgatjuk a ködből kiszűrkedő sirámokat, panaszkát. Mert könnypárás a novemberi köd és sóhajt hord a novemberi szél. Sir-jajgat itt minden, versenyt a szélsapdosztá záporosóval.

Kövére bunkárok gubbasztanak meglapadott pókék bankpalotáik párnás odvaiban és úgy jajveszkelnek, hogy majdcsak a maguk kőszive is repedez belé:

— Élő tökéim kiszáradnának, jaj!
Kamatlábam elfáradnának, jaj!
Jövöm elébe nézek setéten:
Nincs egy betevő falat betétem, jaj!

Amott az alkalmazottak csontjág-bőréig lesoványodott nagygyárosok guggolnak palotáik márványküszöbén s míg a roppant gyárkéményi keservesen tüttül, mint a gazdája vesztét érző hű eb, ök méltán huhukolnak belé a homályba:

— Gépeim felét leállítottam, jaj!
Munkásaim bérét leszállítottam, jaj!
Áruim árát emelem sírva:
Igy van a kettős könyvben megírva, jaj!

Még odébb, túl a város határán, ezerholdas tagokban tengődő nagybirtokok éhező birtokosai üldögélnek az útszélen, nyakukban a selyembárony koldustarisznyával s a szempilláikra fagyott könnyet sóhajokkal engesztelvé, siránkoznak a nagy magyar éjszakába:

— Olcsó a búza nem tel kalácsra, jaj!
Ráfizetek az állattartásra, jaj!
Szikes földcském kiszikkadoba:
Címeres ökröm viszik adóba, jaj!

S mintha csak a búskodó birtokosok bánatszavának visszhangja keire: a városi ingatlanok szanalomraméltó tulajdonosai, a csupasza kopasztott háziurak kidőlnék agyontatarozott házuk roskatag kapujába s onnan jajgatnak bele a csödszagú uccák csendjébe:

— Kegyetlen kormányt hasztalan kérem, jaj!
Aranyparitást el sohasem érem, jaj!
Minden pénz elmegy tatarozásra:
S ami megmarad, az adózásra, jaj!

Igy gomolyognak fölleges panaszok, sírva veszekedvén a november bús kódében azok, akiknek még van miért panaszkodniok.

Ezzel szemben szegény kisemberek, klapárosok és kereskedők, szellemi és testi munkások hangtalanul vonszolják árva testüket a novemberi sárban. Nekik már nincs egyéb cipelnivaló terhük — és az se sokat nyom már a latban. Ők nem sirnak, nem jajgatnak, nem panaszkodnak. Némák, mint a novemberi halál. És csöndesen elmúlnak a muló esztendővel...

(Jazyg.)

Plébániák szállítója:

WINKELHOFFER

VI., Király-utca 44. Alapított 1872

Tartós férficipők

már 20 pengőtől

Női divatcipők 17 pengőtől

Nagy választék gyermekcipőkben.

Győződjék meg áruim kiváló minőségéről!

Két cigánytábor véres háborúsága egy tizenkilencéves lány miatt

Zalaegerszeg, nov. 3.

— A Magyar Hétfő tudósítójától. —

A Kassaháza közelében lévő cigánytanyán nemrég véres verekedés támadt, amelybe a csendőrség is beavatkozott. Az történt ugyanis, hogy egy tizenkilencéves lány miatt összeveszték a cigánylegények.

Valósággal két táborra szakadtak és

— Felhős, enyhe idő. A Meteorologiai Intézet jelenti: Európa délkeleti részein enyhe, meleg idő van, Németországban különösen a keleti részén a levegő erősen lehült, helyenként fagyott. Lengyelországban esett. Nyugatról is hideget jelentenek, Franciaországban hűvös van. Középeurópában csak Magyarországon és a déli részeken tart az enyhe meleg, amely egyelőre meg is marad. Jóslat: Változóan felhős, enyhe idő, esetleg a délnyugati részen esővel.

Felavatták a felsőegredli hősök emlékszobrát. Gróf Széchenyi Bertalan áldozatkészségéből minap állították fel a hősök emlékszobrát. A felavató ünnepségen jelen volt Somogy megye képviselőjében báró Weissenbach Iván, továbbá a gróf Széchenyi-család számos tagja és az egész környék előkelősége. Az ünnepi beszédet Angyal Jenő szolgabíró és Jamicza Sebestyén ferenczrendi lelkész mondta.

— Kisszóczy Mátyás, volt eperjesi törvényszéki elnök meghalt. Eperjesről jelentik: Kisszóczy Mátyás nyugalmazott törvényszéki elnök, kiriai bíró, hosszas betegeskedés után vasárnap meghalt. Több éven át volt elnöke az eperjesi törvényszéknek és elnöki tisztéget viselt a katolikus egyházközségben is.

Rittmann Ernő si-előadása. A Magyarországi Kárpátgyűléslet Si- és Hegymászóosztályának sikerült Rittmann Ernőt az ismert osztrák síelő és versenyzőt egy vetített képekkel kísért előadás megtartására meghívni. Ernst Rittmann előadását "Sierlebnisse in den Radstädter Tauern" címmel november 12-én az Egyetemi Mozdonyban (Horánszky uca 20) fogja megtartani. Tekintettel a közelgő téli szezonra, előadása első részében a modern szigmasztrikát fogja ismertetni a túra és versenyzők öszi tréningjével kapcsolatban. Az előadás este 7 órakor kezdődik.

— Helyreigazítás. A Magyar Hétfő október 28-i számában Dinich Vidor úrral kapcsolatban megjelent cikkünkre vonatkozólag illetékes helyről hozzánk juttatott információk alapján készséggel megállapítjuk, hogy Dinich Vidor úr eljárása teljesen jöhiszemű és minden tekintetben korrekt volt. Szükségesnek látjuk ezt megállapítani azért is, mert semmiképpen sem kívánjuk, hogy Dinich Vidor úr köztisztviselőként áll, önzetlen személye és eredményes sporttevékenysége ne a hozzá nem méltó megvilágításban álljon a hazafias magyar közönség előtt.

Három napos lakodalom, 400 vendéggel. Régi szép idők emléke elevenedett fel Ivándárdán a községben. Schumacher Péter bácskai nábó feleségül vette Ivándárda község legrészebb és legzadagabb leányát, Zeith Erzsébetet. Lakodalmukról még hosszú ideig fogunk beszélni az egész megyében, mert nem kevesebb mint három nap és három éjjel tartott és a meghívott vendégek száma kerek 400 fő volt. A lakodalom alatt elfogyasztottak: egy marhát, négy sertést, egy borjút, 50 tortát, 70 kuglófot, megszámlálhatatlan mennyiségű szármagot, melyeknek előkészítése és megfőzése szintén három teljes napig tartott.

Elkészült a német-amerikai egyezmény tervezete

Washington, november 3.

Az Amerikának fizetendő német jóvátétel közvetlen rendezéséről szóló német-amerikai egyezmény tervezetét a külügyminisztérium és a kincstári hivatal elkészítették. A tervezetet valószínűleg hétfőn Berlinbe küldik és a német külügyi hivatal elé terjesztik.

Ma már fogalom, hogy a

Keresztény Szabóiparosok Szövetkezetében

a legjobb minőségben és a legolcsóbb árban szerezheti be szövet-, posztó- és belésár-szükségletét.

Főüzlet: IV., Károly körút 30. Fióküzlet: II., Zsigmond-u. 14.

úgy verték egymást véresre. Az egyik legényt oldalbaszúrták, a másiknak betörték a fejét.

A formális közelharcnak rajtuk kívül még számos sebesültje akadt.

Végül is a segítségül hívott rendőrség teremtett rendet a cigánylegények között, akik közül ötöt letartóztattak.

— Az Egri Polgári Dalkör jubileuma. Vasárnap tartotta huszonöt éves jubileumát az Egri Polgári Dalkör. Az ünnepség szentmisével kezdődött, amelyet vitéz Subik Károly apát, érseki irodaigazgató végzett. Az ünnepi beszédet Haller István, Eger város képviselője mondta.

A Keresztényszocialista Magánbiztosítók Országos Szövetsége, Hittársasága és Kölcsonossági Csoportja november hó 4-től új helyiségében: VIII. József-körút 49 II. 14. sz. alatt tartja hivatalos óráit és pedig naponta vasár- és ünnepnapok kivételével, reggel 9—12-ig, valamint d. n. 2—8 óráig. Telefon: József 409—69.

— Emléket állítanak Keszthelyen Vaszary Kolosnak. Keszthely község lakossága elhatározta, hogy néhai nagyevű szülöttjének, Vaszary Kolos bíboros hercegprímásnak keszthelyi sírja fölé díszes síremléket emel, amely méltó lesz történelmi egyéniségéhez.

Légy jóvá!

Benes áll két balsarkára,
Bölcs szávához nem tér ketyel:
Biz' a puffadt cseh lajtára
Rátérne kis jóvátétel.

Igazságosság, hol késel?

Nem használt itt egyéb semmi:

Őket alapos veréssel

Lehetne csak jóvá tenni.

— A budapesti olasz fasció ünnepe. A budapesti olasz kolónia vasárnap délelőtt emlékezett meg a „Győzelem” tizenegyedik évfordulójáról. Az olasz fasció Arany János uccai helyiségében megjelent Durini di Monza gróf olasz követ és felesége, Oxilia ezredes katonai attasé és Pignatelli herceg, a fasció titkára, aki lendületes beszédben mutatott rá az évforduló jelentőségére, majd felolvasta a Magyarországon eltemetett olasz hősi halottak névsorát. Az ünnepséget a balillák éneke felezte be.

A Szent István-könyvek új sorozata. Mint az előző években, így most is a közelgő karácsony előtt jelennek meg a könyvkereskedések kirakataiban az új Szent István-könyvek izléses külsejű kötetei. A Szent István Társulat azt a feladatát, hogy a katolikus kultúrát fejlessze, katolikus tudományt terjesszen és népszerűsítsen, egyebek között ezzel a hamar népszerűvé vált könyvsorozattal is szolgálja, melynek programjáról és összeállításáról Mihályfi Ákos dr. villersi apát, egyetemi tanár, a Társulat alelnöke gondoskodik. Híven ahhoz a programhoz, hogy a Szent István-könyvek az emberi tudás minden ágát felöleljék, a most megjelent sorozatban is a legváltozatosabb tartalmú munkákat találjuk a legkiválóbb szakemberek tollából. A sorozat 78—79. számában Bánhegyi Jób dr. bencés főiskolai tanár „A magyar irodalom története” című művének második kötetét adja, Kisfaludy Károlytól napjainkig. (Ára 7 P.). A 80. sz. Pitrofi Pál dr. főiskolai tanár tollából „Bevezetés az esztétikába”. (Ára 3 P.). A 81. sz. Káthár Flóris G. S. B. könyve: „A valóság és a lélek közege”. (Ára 5 P.). Most harmas kötet következik (82—84), melyben Körösi Albin a spanyol kir. akadémia tagja, nyújtja „A spanyol irodalom történetét”. (Ára 11 P.). A 85. sz. Simon Elek dr. műegyetemi ny. r. tanár könyve: „A mezőgazdasági növények termelési tényezői”. (Ára 4 P.). A 86—87. kettős számban Kalmár Gusztáv dr. bencés főiskolai tanár „Európa földje és népei” címmel ad közérdekű munkát. (Ára 8 P.). Végül a 88. számban Kiss Albin a közelgő centenárius ünnepségek alkalmából „Szent Ágoston De Civitate Dei művének méltatását” adja (Ára 4 P.).

— Meghalt Pál nagyherceg özvegye. Párisból jelentik: Paley hercegnő, Pál néhai orosz nagyherceg özvegye, hatvanhárom éves korában Párisban elhunyt.

Sir Eric Drummond Belgrádba érkezett

Belgrád, november 3.

Sir Eric Drummond, a Népszövetség főtitkára, vasárnap délelőtt kíséretével együtt ideérkezett. A pályaudvaron Marinkovics külügyminiszter, Jettics udvari miniszter, Suminkovics berni jugoszláv követ, Bankovics helyettes miniszter, valamint a külügyminisztérium vezető tisztviselői jelentek meg. Drummond főtitkár három napot tölt Jugoszláviában és megtekinti Belgrádot, Szarajevót és Dubrovnikot.

— Megalakult a Szász Károly centenárius-nagybizottság. Vasárnap délelőtt a Magyar Tudományos Akadémia üléstermében előkelő közönség jelenlétében alakult meg a Szász Károly-centenárius-bizottság. Az ülést Kozma Andor nyitotta meg rövid üdvözlő beszéddel, majd Vojnovich Géza ismertette a nagybizottság céljait és bemutatta a nagybizottság kiadásában megjelenő gyűjteményt, amelynek első kötete Szász Károly költeményeit és műfordításait, a többi négy pedig tanulmányait és egyházi beszédeit tartalmazza. Ravasz László református püspök felszólalása után Kozma Andor a nagybizottságot megalakultnak jelentette ki.

A Collegium Germanicum Hungaricum és Vass József, Vass József dr. kalocsai nagyprépost, népfőnöki miniszter minapi ezüstmiséje alkalmából Mester János dr. pompás kövvet írt, amely Vass Józsefnek a római Collegium Germanicum Hungaricum-ban töltött hét esztendőjéről emlékezik meg. Vass József egyik legilustriusabb növendéke s már teológus korában egyik legtehetősebb szónoka volt az intézetnek. Azóta huszonöt év telt el s ma Vass József egyik legnagyobb alakja a katolikus közéletnek. A szociális gondolat miniszterének életében a római esztendők a maguk hatalmas elme- és jellemképzés tanulmányával és benyomásaival döntő szerepet játszottak. Mester János, a szorgalmas szegedi tudós, aki Vass Józseffel együtt volt a Collegium növendéke, lendületes és színes stílusban eleveníti meg a római hét esztendő történetét s erdekesen világítja meg a miniszter alakját. Az életrajzban kiállított könyv elő Zichy Gyula gróf kalocsai érsek írt előszót, aki 25 évvel ezelőtt az újmisé Vass Józsefnek kézvezetője volt.

— Véres kocsmai verekedés halottak napján. A zalaegerszegi Andrásida községben halottak napján Vörös János zalalövői kertes, akinek szülei az ottani temetőben pihennek, meglátogatta szülei sírját, azután egy barátjával betért a közeli vendéglőbe s alaposan felöntött a garatra. Ahogy a két legény kedve megnőtt, magukhoz intették a cigányt és zeneszó mellett folytatták a mulatságot. Ugyancsak a kocsmában tartózkodott Kardos Gábor apátfalvai legény, aki azt kívánta, hogy a cigány neki muzsikáljon. Ez ellen Vörös és barátja tiltakozott, mire Kardos az udvarról hozott dorrogal véresre verte Vöröst, majd kirántotta csizmaszardból az éles kést és felhasította a legény arcát. A véres verekedésnek híre reneteg falubeli özönlött a kocsmába, akik az apátfalvai legényt meg akarták lincselni. Közben megérkeztek a csendőrök s Kardos Gábort vasraverse szállították a zalaegerszegi ügyészségre. Vöröst a mentők vitték a zalaegerszegi kórházba. Sérülése életveszélyes.

LEGSZEBB ALAPITTATOTT 1854

PAP LAN

LEGJOBB

PAP LAN

LEGOLCSÓBB

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

PAP LAN

Kárpitosáru, vas- és rézbútorgyára

Szőnyeg, pokróc, függöny, ágy- és asztalterítők, gyermekkosci, nyugszékek minden kivételben kaphatók

Gichner János

Budapest, Erzsébet körút 20

Nagy képes árjegyzék ingyen és bérmentve

Lehengerelte Újpest a Slaviát

A kolosszális gólarány révén ismét magyar csapaté lesz a Középeurópai Kupa

Újpest—Slavia 5:1 (1:1)

A második féldő félórás finise összeförte a csehekkel s az újpesti két szárny magyaros virtusa ellen nem volt menéség

Ragyogó hete volt a magyar labdarúgásnak. Pénteken Németország válogottjai búcsúztak el a magyar fővárostól 7:1-es vereséggel, vasárnap az Újpest mutatta meg a magyar virtust a Sláviának. 5:1! Hatalmas győzelem, pompás játékok s mindehhez a Középeurópai Kupa... Felejthetetlen szolgálatot tettek a derék illa-fehér legények a magyar sportnak. A kolosszális gólarány bizonyossá teszi most már a Kupa sorsát: ismét magyar csapaté, csupán a tavalyi védő Ferencvárostól az Újpesthez kerül. Itthon maradt. A szimbólum. Mert a lényeg, az a hír szárnyain szállt a világon: *Középeurópa legjobb klubcsapata ismét magyar egyesület.*

Óriási iram s a féldő vége előtt egy percen belül vezet az Újpest és egyenlít a Slavia

Hungária II. — Bíró: Braun (Bécs).

Újpest: Aknai — Kövágó, Fogoly III. — Borsányi Köves, Wilhelm — Török, Avar, Mészáros, Spitz, P. Szabó.

Slavia: Planicka — Jenisek, Novak — Vodicka, Pieticha, Cípera — Junek, Joska, Svoboda, Puc, Kratochwil.

A cseh legénységet a közönség udvarias tapsal köszöntötte, a később pályára érkező újpestieket azonban viharos taps köszöntötte. A csehek választották s a magyar csapat kezdett hívős, ideális futballjában. Az első percekben a csehek nagyobb rutinjuk révén fölénybe kerültek, Kratochwil és Puc lövései azonban sorra kapu mellé kerülnek. A magyarok első támadásukat a 3. percben indítják, amikor Spitz Szabót szökteti, akinek lövése kapu mellé kerül. A 4. percben a kitörő Pucot közvetlen a kapu előtt nyomják, Aknai kifut s Puc lövést Wilhelm a gólvonalról fejele ki. Az Újpest játékosai idegesek, a csehek ezzel szemben szép összjátékkal nyomulnak fel. A 6. percben Avar Törököt szökteti, akinek beadását azonban Planicka fogja. Ezután változatos játék alakul ki, a csehek gyorsabbnak látszanak a illa-fehéreknek. A 9. percben Török lefut, Cípera akadályozza, a labda kornerra kerül, amelyből Spitz mellé lö. A 11. percben Újpest Mészáros és Avar révén szép támadást indít, Avar azonban pár méterrel a kapu előtt kedvező helyzetben hibáz.

A csehek az újpesti támadásokat többnyire faulitokkal állítják meg, különösen Cípera tűnik fel e téren.

A 12. percben Avar kiadja a labdát Szabónak, akinek beadása Köves elé kerül, ebből a szöktetett Spitz léc mellé fejele. A 13. percben Zenisek a 16-on belül kezele, a bíró azonban nem ítéli 11-esre.

Az iram rendkívül erős. A 15. percben Wilhelm—Avar—Mészáros-akció, utóbbi 20

Pedig az út göröngyös és sok megróbbaltatással terhes volt idáig. A legveszedelmesebb ellenfelek tetemén keresztül juthatott el az Újpest a Sláviáig. Addig a Sláviáig, amelyet a szerencse sokkal kisebb értékű ellenfelekkel állított szembe. De győzött az akarat s íme! itt a világsiker. A győzelem formája vitathatatlan s a magyar futballtörténelem legszebb lapjaira kívánkozik. Ime, a sorozat: *Újpest—Sparta* Budapesten 6:1, Prágában 0:2, *Újpest—Rapid* Budapesten 2:1, Bécsben 2:3, Prágában 3:1; s végül *Újpest—Slavia* Budapesten 5:1, Prágában... két hét múlva? Nem vitás. Legalább is nem olyan fokban, hogy veszedelemmel számolnunk kellene.

méteres lövéssel végződik. A 16. percben cseh ellentámadásnál Svoboda Junekkel játszik össze, közben azonban Borsányit gáncsolják és így a támadás megakad. A 17. percben Avar—Török—Mészáros—Szabó a labda útja, Szabó lövést Planicka szépen fogja. A 19. percben sarokrúgás az Újpest ellen. A 20. perctől kezdve az Újpest felnyomul, a Slavia pedig fokozatosan visszaesik. A 23. percben Avar 20 méteres szabadrúgását fogja a cseh kapus. A 24. percben Kratochwil két ízben veszélyeztet, másodszer Fogl III. taccsra szerel. A 25. percben kornera a Slavia ellen: Szabó lövést Planicka védi.

A 26. percben Mészáros lövést Planicka kiejti, a ráfutó Török elől azonban utolsó pillanatban ment.

Az Újpest fölénye állandósul.

A 28. percben Törököt Cípera kedvező helyzetben elnyomja. A 29. percben a Slavia is felnyomul, azonban belső csatárai tétováznak és a labda a kapu mellé kerül. A 33. percben szép cseh fejjáték a magyar kapu előtt, amelyből kornere lesz, a beadott labdát Spitz fejele, Planicka kiejti és ismét Novák ment. A 36. percben Cípera Török elgáncsolása miatt újabb bírói figyelmeztetésben részesül. A 39. percben Avar tétovázása miatt egy kedvező helyzet marad kiaknázatlan. A 40. percben erőtlen cseh támadásból Junek kapu fölé lö. Ekkor a játék egy percig Iszer Károly emlékére szünetel.

A 42. percben Spitz Törököt szökteti, akinek lövésszerű beadása Szabóhoz kerül; Szabó Avarhoz passzol, aki emberbe lö.

A 43. percben a sorozatos Újpest támadásokat végre gól koronázza. Török és Szabó összjátékából a labda Spitzhez kerül, aki a vezető gólt fejele. 1:0. A következő percben a csehek lerohannak és Puc kiegyenlít. 1:1.

19. percben Spitz fejese veszélyezteti a cseh hálót. A 20. percben Aknai majdnem a 16-on szedi le Svoboda fejről a labdát. A 21. percben Török kézzel viszi a labdát a hálóba, a bíró a gólt természetesen nem ítéli meg. A 22. percben Wilhelm veszélyes cseh támadást akaszt meg.

A 24. percben Mészáros kiadásából Török futtában zavarva is kapásból a 16-osról gyönyörű gólt lö: 3:1. Egy perc múlva Avar—Török—Spitz akcióból utóbbi 4-re szaporítja a gólok számát.

A 27. percben Mészáros kapu mellé lö. A 28. percben Puc lövést Aknai fogja. A 30. percben a lerohanó Törököt a csehek csak erőszakosan tudják megállítani. A játék a Slavia faulitai miatt eldarvul. Egyes cseh támadások Borsányin és Fogl II.-ön akadnak meg. A 35. percben Puc egyedül megy le, de kevéssel a kapu előtt szabályosan leterftik.

A 36. percben Avar kijátssa Novákot, átadja Szabónak a labdát, aki nyugodtan beállítja azt és gólt lö. 5:1.

A 39. percben szabadrúgásból Puc laposan lö, Aknai a labdát biztosan fogja. A tempó

órídsi, mindkét csapat kegyetlenül fimisel. A 44. percben Borsányi akaszt meg egy cseh támadást, majd Wilhelm faulitól, a megítélt szabadrúgás azonban eredménytelen. A Slavia erősen rohamoz. Az utolsó percben Puc és lövést Aknai kornerra menti, amelyből a labdát Borsányi megszire kifejele.

És vége az izgalmas mérkőzésnek.

AZ ÚJPEST

A játék túnyomó részében döntő fölényben volt. Kezdeti elfozódottságát leküzde sokszorosan nagyobb lendülettel fekdút a küzdelemben ellenfelével. A csatársor két szárnya ellenállhatatlan tűzzel tört előre s ebből csak Mészáros maradt ki. A fedezetsor óriási munkát végzett élen Borsányival. A háttékek közül Kövágó volt az agilisabb, Fogoly III. a nyugedtabb. Aknai néhány védése remek volt, egyébként nem sok dolga akadt.

A SLAVIA

hatalmas tempójának esett áldozatul. Svobodát erősen fogták s így Puc nyugodtan dolgozhatott. Ő volt a Slavia legjobb embere. A fedezetsor a második féldőben elkészült erejével s az egyébként is szürkén játszó háttédek nem bírták tartani a rohamokat. Planicka a sok ról ellenére sem hibázott.

Braun bécsi bíró különösen a játék elején sokat tévedett a magyar csapat terhére, ettől eltekintve biztos játékvezető volt.

Első vereségét szenvedte el a Hungária a Spártától

Sparta—Hungária 3:1 (2:1)

Prága. — Bíró: Zenisek (Pilsen).

A Sparta pályán vasárnap találkozott a Kalmár elvesztésével hendikepelt Hungária és a jelenleg javuló formát mutató Sparta. Míg a Hungária a második féldőben csupán Skvarek és Hirzer helycseréjével változtatott, addig a Sparta új játékosokat is állított be Madeloun, Hajny és Kostyálek személyében. A jobbösszekötő Kostyálek jó bevált. Ezzel szemben a Sparta nélkülözöte standard bekjelt, Burgett és Hojert, akiknek helyén Perner—Maudly állott. Ez utóbbi volt viszont a magyar Újváry mellett a mezőny legjobb embere. Nagyon jól pátszott még Mándy és Kléber, valamint jó napja volt Hirzer-

nek is, aki az első féldőben lelkesen játszott. Ő szerezte meg a 16. percben a Hungáriának a vezetést is. Hullámozó mezőnyjáték után a 35. percben egalizál a fiatal Kostyálek remek fejjessel. A 42. percben a felnyomult Sparta ugyancsak Kostyálek révén vezetéshez is jut.

A 2:1-es féldő után a Hungária felforgatja csapatát, de a Sparta pihent játékosai révén nyomasztó fölénybe kerül. Újváry kitünő védése azonban a 40. percben sorozatos kornereket és közeli lövéseket tesz ártalmatlanná és csupán 5 perccel befejezés előtt sikerül Hejmanak a Sparta gólarányát 3:1-re javítani s ezzel a végeredményt is beállítani.

Ferencváros—Somogy 1:1 (1:0)

Somogy múlt vasárnap a bajnokságban szenvedett vereségéért részben revansot vett. Az eredmény a mutatott játék alapján reális, mert az első féldőben a Ferencváros, szünet után a helyi csapat volt fölényben. A Ferencváros standard csapatából több poszton tartalék szerepelt s ezenkívül a játékot a zöld-fehérek nem nagyon ambicionálták, ezzel szemben a helyi együttes saját közönsége előtt rehabilitálni igyekezett magát. Az első féldő

a Ferencváros fölényének jegyében folyt le és a 23. percben Takács II. a vezetést is megszerezte. Szünet után a 10. percben a sorozatos Somogy-rohamok Galambos révén a helyi csapatot kiegyenlítéshez is juttatták. Somogy a féldő végéig többet támadott, azonban a győztes gólt nem sikerült megszereznie. A Ferencváros együtteséből Siffls, Takács H. és Lyka volt jó, míg a Somogy csapatából Pesovnik, Somogyi és Kárpáthy tűnt ki.

III. ker. FC—Kispest 5:1 (1:0)

Az óbudaiak Konyorral a centerben állottak ki. Bár az első percekben már látszott a III. kerületiek jobb felkészültsége, mégis a kispestiek jutottak többször szóhoz és a 7., majd a 17. percben kornert értek el. Ezután azonban már a III. kerületiek fölénye kezdett kidomborodni. A 20. percben Lengyel passzából Konyor gyenge lövést küld Dénes kapujára, de az a labdát érthetetlenül a hálóba ejti: 1:0. A III. kerületiek ettől kezdve állandó offenzívában maradtak. A kispestiek csak a 38. percben voltak veszélyesek, amikor Senkeynek egy hosszan előreadott labdáját Fehér bravúros kifutással mentette. Szünet után azonnal a Kispest lép föl támadón és Fürstner már az első percben kitör és a jobb felső sarokban védhetetlen góllal kiegyenlít: 1:1. Ezután is pár

percen át a kispestiek vannak frontban, de kemény védelmük lassan felörlődik és a 20. percben egy kapujukelőtti kavargásból Lengyel újból a III. kerületieknek szerezte meg a vezetést: 2:1. Ezután még egy pár percig föllángol a kispestiek támadó kedve, de csakhamar kénytelenek megadni magukat sorsuknak. A 26. percben Drössler révén Lengyel 25 méteres bombája talál utat Dénes kapujába: 3:1. A 35. percben Fenyvesi 4:1-re emeli a gólarányt. Ezután a bíró Iszer Károly emlékére egy percig szüneteltette a játékot. Az utolsó percek is a III. kerületiek fölényét mutatják. A 43. percben Lengyel átadásából Drössler védhetetlenül beállította a végeredményt: 5:1.

Dénes tehetetlen és unott védése nagy megütközést keltett.

Összeroppan a Slavia és potyognak a gólok

Szünet után ismét a csehek a támadók, de Kövágó több ízben biztosan ment. A második percben kornere az Újpest ellen, amelyet Aknai kiöklözéssel ment. Az Újpest döntés fölénybe kerül. A 4. percben Török beadásából Spitz kapu fölé fejele. Az 5. percben Mészáros—Avar támadás utóbbi mellé lövéseivel végződik. Az iram rendkívül erős, a csehek a magyar támadásokat durvaságokkal akadályozzák. A 6. percben Török kapu mellé lö. A 8. percben

Aknai Puc lábáról szedi le a labdát. A 9. percben Avar nehéz helyzetből kapu fölé fejele. A 10. percben Mészáros 10 méterről kapu fölé lö. A 11. percben a csehek támadása Junek offszájdján akad meg.

A 12. percben Avar 25 méteres szabadrúgása a bal felső sarokban akad meg. 2:1.

A 14. percben kornere az Újpest ellen. A 16. percben a kiszökő Avar felvágják, a megítélt szabadrúgást Planicka fogja. A

